

OKTOBER 2000 Jaargang 4 nr. 9

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Frans meesterwerk ontdekt in
Sterrebeekse parochiekerk

Het loopt in het honderd
met de Dienst 100

Meer bos in de rand

In de rand gaan de minste EU-burgers stemmen

Uiteindelijk hebben 87.858 burgers uit de landen van de Europese Unie zich laten registreren om op 8 oktober e.k. met de Belgen mee te stemmen in de lokale verkiezingen. Op bijna een half miljoen potentiële kiezers geen overweldigend resultaat, maar alleszins beter dan de voorlopige cijfers waarover we vorige maand al schreven, lieten vermoeden.

Optimisten, zoals kabinetschef Koen Dassen van federaal minister van Binnenlandse Zaken Antoine Duquesne, wijzen op de gestage groei van de interesse bij de EU-ingezeuten voor verkiezingen. Volgens Koen Dassen gaat het om 'meer dan een verdubbeling' van het aantal Europeanen dat zich inschreef voor de Europese verkiezingen van 13 juni 1999. De informatiecampagnes hebben volgens hem duidelijk hun vruchten afgeworpen, wat hem nochtans niet verleidt tot enige euforie.

Achter de cijfers gaan grote verschillen schuil. Landelijk bekeken liet 17,63% van de EU-burgers zich als kiezer registreren, met een spanningsboog van 27,9% in Namen

(nogal verrassend) tot amper 9,5% in Brussel-Hoofdstad. In Vlaanderen scoort alleen de provincie Limburg met 20,1% boven het nationale gemiddelde. Vlaams-Brabant blijft steken op 12%.

Meer zelfredzaam

In de achttien Vlaamse gemeenten rond Brussel hebben zich dus precies 3.135 EU-burgers gemeld om straks mee te doen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Op een totaal van 23.396 potentiële EU-kiezers is dat amper 13,4 procent. De zes faciliteitengemeenten scoren met hun 17,7% duidelijk beter dan de andere die blijven steken op 11,7%. Geconfronteerd met deze cijfers kondigde kabinetschef

Dassen van minister Antoine Duquesne in augustus aan dat het ministerie van Binnenlandse Zaken opdracht heeft gegeven om een 'sociologisch onderzoek' op te zetten teneinde inzicht te krijgen in dit fenomeen. Volgens Dassen 'zijn de Europese burgers in het Brusselse, onder meer door de aard van hun beroepsactiviteiten, meer zelfredzaam' en voelen ze minder de behoefte om aan het beleid deel te nemen.

In de Vlaamse rand rond Brussel ziet de toestand er als volgt uit

GEMEENTE	EU-KIEZERS	GEREGISTREERDE EU-KIEZERS
Asse	517	42
Beersel	932	158
Dilbeek	1.007	138
Grimbergen	1.053	94
Hoeilaart	856	133
Machelen	413	15
Meise	426	29
Overijse	2.978	485
Sint-Pieters-Leeuw	1.471	184
Tervuren	3.067	396
Vilvoorde	2.063	229
Zaventem	2.214	108
Drogenbos	302	76
Kraainem	1.815	357
Linkebeek	301	57
Sint-Genesius-Rode	1.629	288
Wemmel	665	86
Wezembeek-Oppem	1.687	271

'De EU-burgers in en rond Brussel vormen wel degelijk een groep apart die weinig of geen voeling heeft met het lokale niveau'

Nur wenige EU-Bürger im 'Rand' gehen zur Wahl

87.858 Bürger aus der Europäischen Union haben sich registrieren lassen, um am 8. Oktober bei den Kommunalwahlen gemeinsam mit den Belgiern ihre Stimme abzugeben. Im Hinblick auf die beinahe 500.000 potenziellen Wähler ist das kein übermäßiges Ergebnis. Den geringsten Prozentsatz zeigt das flämische Umland Brüssels. Nach Angaben des Amtsleiters im Ministerium für Inneres bilden die europäischen Bürger in und um Brüssel eine eigene Gruppe, die aufgrund ihrer beruflichen Aktivitäten weniger die Neigung verspüren an der Kommunalpolitik teilzuhaben. In dieser Auffassung wird er von einem Politologen unterstützt, der bereits 1993 zu dem Ergebnis kam, dass das Gros der EU-Bürger kein Interesse hat, sich an der Lokalpolitik zu beteiligen.

Gemeenschap op zich

Professor Kris Deschouwer, politicoloog aan de Vrije Universiteit Brussel, kan zich best vinden in de analyse van Dassen. 'De EU-burgers in en rond Brussel vormen wel degelijk een groep apart die weinig of geen voeling heeft met het lokale niveau. Met hun eigen circuits hebben ze nauwelijks behoefte aan integratie. Ze vormen een gemeenschap op zich. Wat het onderzoek betreft dat Binnenlandse Zaken in het vooruitzicht stelt, meen ik dat ze zullen uitkomen op de bevindingen die ik in 1993 al deed met mijn onderzoek. Ook toen kwamen we tot de conclusie dat het gros van de EU-burgers geen boodschap heeft aan participatie aan het beleid, en nog het minst van al aan het gemeentelijke beleid', aldus Deschouwer.

Johan Cuppens

FOTO: PASCALE VIGNERON

- Als gemeentemandataris kan je niet alle lokale problemen oplossen, terwijl je wel geacht wordt dat te doen. Bij elke serieuze regenbui staat er minstens een dorp in Vlaanderen onder water. Of dat de schuld is van Aquafin of van de gemeente maakt de mensen niets uit, dat water moet weg. Het is even moeilijk geworden om politicus in de Dorpsstraat te zijn als in de Wetstraat. (politicus Peter Poulussen in De Morgen)
- Vroeger kon je een gemeente besturen met een pak populaire jongens die een schepencollege vormden. Nu heb je bekwame mensen nodig, managers, en die vind je niet altijd via de traditionele partijkanalen. (politicus Paul Verhaeven in De Morgen)
- Ik heb geen tijd om de stad te besturen. Ik heb daarvoor slimme mensen in het schepencollege. Ik heb geen diploma's, maar wel gezond boerenverstand. (burgemeester Willy Verledens van Izegem in De Standaard)
- Burgemeesters willen nog te veel God de Vader zijn die het licht aan en uit doet in de gemeente. Ze kunnen niet van hun troon stappen om burger onder de burgers te worden. (politoloog Johan Ackaert in De Morgen)
- Politici moeten mannen en vrouwen zijn die met beide benen in de lokale samenleving staan en in staat zijn met veel gezond verstand strategische keuzes te maken voor de plaatselijke gemeenschap. Ambtenaren moeten hen daarvoor degelijk onderbouwde alternatieve keuzemogelijkheden aanreiken. (directeur Mark Suykens van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten in De Morgen)
- Een burgemeester moet meer zijn dan de persoon die de meeste stemmen haalt. Als het beperkt blijft tot dat, bevorder je populistische spelletjes. En zullen partijen populaire pionnen naar voren schuiven. Een burgemeester moet ook aanleg hebben voor de job, moet ruggengraat hebben. (burgemeester Anny De Maght van Aalst in De Standaard)

- Wat als een 'halve gedraaide' erin slaagt het populairst te zijn? (burgemeester Willy Verledens van Izegem in De Standaard)
- Soms denk ik dat het niet de bedoeling is dat

- je de mensen helpt. Dat je eigenlijk alleen maar het gezag van hogerhand moet doen respecteren. (burgemeester Willy Kuypers van Herent in De Standaard)
- Her Vlaams Parlement maakt nog altijd te veel decreten zonder te weten wat er leeft in de gemeenten. (burgemeester Anny De Maght van Aalst in De Standaard)
- In de gemeente Herent alleen zit vermoedelijk meer 'brain power' dan in heel de Vlaamse administratie. De bestuursmentaliteit is compleet achterhaald. (burgemeester Willy Kuypers van Herent in De Standaard)
- Op Vlaams niveau is het besef stilletjes doorgedrongen dat je er met strikte regels vanuit Brussel alleen niet komt. We hebben vooral goed draaiende besturen nodig. (directeur Mark Suykens van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten in De Standaard)
- Als we willen dat kwaliteitsvolle mensen blijven kiezen voor het mandaat van gemeenteraadslid, dan zal er werk moeten worden gemaakt van een hedendaags statuut dat toelaat dit mandaat creatief in te vullen én het te combineren met job en gezin. Want juist deze mensen kiezen voor kwaliteit van leven, ook in hun eigen leven. (politicus Dirk Holemans in De Morgen)
- Er is in de gemeenten nog altijd een groot potentieel aan engagement maar dat vloeit naar wijkcomités, verenigingen en actiegroepen in plaats van naar de gemeenteraden. (politoloog Johan Ackaert in De Morgen)
- Het lokale bestuursniveau heeft recht op politici die door hun persoonlijkheid, hun gedrag, hun concrete optreden een voorbeeld kunnen zijn om het vertrouwen van de bevolking in de overheid ten gronde te versterken. (directeur Mark Suykens van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten in De Morgen)
- Ik zie voor mezelf vooral een rol weggelegd als waakhond. (Reddy De Mey, voormalig VRT-journalist en kandidaat-gemeenteraadslid in Oostende in Het Nieuwsblad)

VAN HOREN ZEGGEN

Dienst 100 loopt in het honderd 4

Mensen in de rand die dringend medische hulp nodig hebben, hebben absoluut niet de garantie dat ze in het Nederlands worden geholpen. Een oud zeer dat maar niet opgelost raakt.

Provincie Vlaams-Brabant inventariseert bouwgronden: prijsstijging is onvermijdelijk als er niets gebeurt 9

Figuranten 10

Kunstschilder Jan Sanders uit Beersel is geboeid door alles wat te maken heeft met mobiliteit. In opdracht van BIAC, de beheerder van de luchthaven van Zaventem, werkt hij aan 25 grote schilderijen over de geschiedenis van de luchtvaart. De doeken komen te hangen in de nieuwe passagierstunnel die volgend jaar opengaat.

Een enorme aanwinst voor het Vlaams kunstpatrimonium 24

Hoe kon een meesterwerk van Nicolas Poussin, ook wel de Franse Rubens genoemd, bijna twee eeuwen onopgemerkt blijven in de parochiekerk van Sterrebeek?

Surf eens naar de culturele centra op www.applaus.be 27

Beter kansarmenbeleid begint met luisteren 31

Voor visueel gehandicapt is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6

ZONDER OMWEGEN 26 • RESTAURANT 28

VAN HUIZEN EN TUINEN 30 • GASTENBOEK 32

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
 Hoofdredactie: Henry Coenjaarts
 Eindredactie: Geneviève Ostyn
 Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
 Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
 REDACTIEADRES:
 Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren
 tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, randkrant@ping.be
 Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
 Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Dienst 100 loopt in het honderd

Klachten van inwoners uit de rand over de Nederlands-onkundigheid van de 100 diensten zijn niet van de lucht. Mensen uit ondermeer Sint-Pieters-Leeuw, Dilbeek, Tervuren en Overijse werden in de voorbije maanden in noodsituaties vaak niet in hun eigen taal geholpen. Er schort duidelijk iets aan de dringende medische hulpverlening in en rond Brussel.

Een goede medische behandeling veronderstelt een goede communicatie tussen patiënt en medisch personeel. En een goede communicatie houdt in dat ze in dezelfde taal verloopt. Het lijkt evident, maar in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is dat niet zo. Op vraag van de Nederlandstalige artsverenigingen in Brussel en de rand deed het onderzoekscentrum voor Interdisciplinaire Studie van Brussel (BRUT) een wetenschappelijk onderzoek naar de kwaliteit van de communicatie in de contacten van de patiënten en de huisartsen met de Brusselse verzorgingsinstellingen. In het kader van dat onderzoek, waaraan 73 huisartsen hun medewerking verleenden, werd onder meer een rondvraag gehouden bij 640 patiënten. Daarnaast is een deel van de studie gewijd aan de werking en de taalproblemen bij de dienst 100 en de mobiele urgentiegroepen (MUG), die niet alleen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar ook in de rand opereren. De onderzoeksresultaten bevestigen de klachten van de gemeenten over de Nederlandsonkundigheid van de dienst 100.

Ontevreden patiënten

De keten van de medische hulpverlening in Brussel zit ingewikkeld in elkaar. Bij een spoedgeval verloopt de communicatie anders dan bij een gewone raadpleging in een ziekenhuis. Bij een gewone raadpleging kiest de huisarts of de patiënt zelf naar welk ziekenhuis hij gaat. Wanneer er bij een noodsituatie een ambulance aan

te pas komt, liggen de zaken anders. Iemand die vanuit de 02-zone in de rand de 100 oproept, komt net als de inwoners van Brussel terecht bij de Brusselse centrale die wordt beheerd door de brandweer. Het is de operator van de centrale die beslist welk soort ziekenwagen uitrukt en in welk ziekenhuis de patiënt belandt. Het personeel

dwingbare karakter van de kennis van de andere landstaal'. Een Nederlands-talige patiënt uit Brussel of de rand die een beroep doet op een ambulance kan er dus niet op rekenen dat het medisch personeel van de 100 hem in zijn taal kan helpen. Ook inzake de keuze van het ziekenhuis heeft de patiënt bij een spoedopname, vooral op de openbare

van de brandweer moet sinds de invoering van de taalkaders in 1989 niet langer tweetalig zijn. Er geldt wel nog een tweetaligheid van de dienst (ongeveer 1/3 van het personeel is Nederlandstalig, 2/3 is Franstalig). Een Nederlandstalige patiënt in nood of iemand uit zijn omgeving die de 100 oproept, heeft dus niet de garantie dat hij iemand aan de lijn krijgt die Nederlands spreekt. Met soms alle gevolgen van dien voor het verloop van de communicatie. Ook het medische personeel dat met de ziekenwagen uitrukt maakt deel uit van de brandweer en moet dus niet tweetalig zijn. De BRUT-studie komt tot de conclusie dat 'hoewel het personeel van de Brusselse brandweerdienst in contact komt met een groot deel van de Nederlandstalige bevolking in Brussel en de rand, de bevoegde instanties toch blijven volharden in het niet-af-

weg, niets in de pap te brokken. Hier geldt de wet van het dichtstbijzijnde ziekenhuis. De taal speelt een ondergeschikte rol. De ambulance rijdt geen Franstalig ziekenhuis voorbij om de patiënt in nood in het Nederlands te kunnen helpen. Logisch, maar de situatie leidt vaak tot grote problemen. Uit de BRUT-studie blijkt dat maar liefst 62,5% van de patiënten niet tevreden is over de communicatie met het personeel op de spoedgevallendienst als de dienst 100 de keuze van het ziekenhuis maakte. Hier spelen naast de taal ook andere factoren een rol zoals het gebrek aan voldoende uitleg aan de patiënt.

Vlamingen passen zich aan

Het taalprobleem bij de zogenaamde Mobile Urgentie Groepen (MUG) is nog schrijnender. Een MUG rukt uit

bij zeer ernstige ongevallen en is iemand met een gespecialiseerde arts en een verpleger om de patiënt in nood optimaal te helpen en in leven te houden tot de overplaatsing naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis. In tegenstelling tot de gewone ambulance hangen de vijf Brusselse MUG's niet af van de brandweer, maar wel van de ziekenhuizen waar ze deel van uitmaken. Naast het Sint-Pieter, Sint-Elisabeth en het AZ-VUB in Jette beschikken ook het Anderlechtse Erasmusziekenhuis en het Saint-Lucziekenhuis over een MUG. Gezien die laatste twee Franstalige universitaire instellingen zijn, moet het personeel aan boord van hun MUG niet tweetalig zijn. Toch opereren zij in de Vlaamse rand. Uit de BRUT-studie blijkt dat ze het slechtst scoren inzake dienstverlening in het Nederlands. Ondanks de problemen bij de medische urgentiediensten en het gebrek aan kennis van het Nederlands in de twee universitaire ziekenhuizen, werden er bij de BRUT-studie in het algemeen toch heel weinig klachten geregistreerd. 'Dat is op zich helemaal niet verbazend', meent Myriam Verkouter die het onderzoek uitvoerde. 'Vlamingen uit Brussel en de rand zijn het gewoon zich aan te passen en zijn in de eerste plaats al heel blij dat ze geholpen worden. Maar het feit blijft dat bij zeer dringende situaties kostbare tijd verloren gaat als patiënt en verzorger elkaar niet goed begrijpen. Zulke situaties zijn onverantwoord.'

Minister vraagt hoffelijkheid

De taalklachten van de verschillende gemeenten uit de rand over het gebrek aan voldoende kennis van het Nederlands van het personeel van de Brusselse dienst 100 noopten de Vlaamse overheid enkele maanden geleden tot een reactie. Vlaams minister van Welzijn Mieke Vogels (Agalev) liet na overleg met de federale overheid en de gemeenschappen weten dat de zaak niet opgelost kan worden met een regeling. De federale wetgever kan de meertaligheid als erkenningsnorm niet opleggen, luidt de officiële verklaring. 'We blijven een beroep doen op hoffelijkheid en hopen op een mentaliteitswijziging. Iedereen moet beseffen dat het helpen van een slachtoffer in zijn eigen taal noodzakelijk is voor de veiligheid van de patiënt', aldus de minis-

Foto: portret de beelden

ter. Uit de realiteit blijkt dat dat een heel stuk makkelijker gezegd is dan gedaan. 'Rekenen op hoffelijkheid en een mentaliteitswijziging lijkt me nogal gevaarlijk. Een dergelijke oplossing biedt geen enkele garantie voor de Nederlandstalige patiënt. Hij blijft afhankelijk van de goodwill van de spoeddiensten om in soms levensbedreigende situaties goed begrepen te worden', aldus Myriam Verkouter.

Een andere reactie kwam er vanuit de federale hoek. Federaal minister van Volksgezondheid Magda Aelvoet (Agalev) maakte zich sterk dat tegen het einde van dit jaar alle Vlaams-Brabantse noodoproepen bij de 100-centrale in Leuven zullen terechtkomen. Maar biedt dat wel soelaas? 'Volgens mij lost het doorschakelen van de oproepen uit de rand naar de 016-zone niet veel op. De wet van het dichtstbijzijnde ziekenhuis blijft gelden en zolang het personeel van dat ziekenhuis niet voldoende Nederlands spreekt, verandert

er op het terrein heel weinig', meent Myriam Verkouter. 'Door alle 100-oproepen uit Vlaams-Brabant door te schakelen naar Leuven, krijg je er na verloop van tijd een probleem bij met de Franstalige inwoners uit de rand. Dat komt de zorg van die patiënten dan weer niet ten goede. Ik zie meer heil in het uitbouwen van de tweetaligheid van de Brusselse 100 dienst. Maar dat ligt op politiek vlak natuurlijk veel gevoeliger.' Hoewel het dossier muurvast lijkt te zitten, geven de gemeenten uit de rand de moed niet op. De gemeente Dilbeek wil het voortouw nemen in de aanpak van het probleem. Samen met de andere Vlaamse randgemeenten die regelmatig te kampen hebben met de Nederlandsonkundigheid van het medische personeel wil Dilbeek de bevoegde instanties aansporen om een regeling te treffen. Maar of dat de bal aan het rollen zal brengen, is lang niet zeker.

Tina Deneyer

Problèmes avec les services 100 dans la périphérie

Les plaintes des habitants de la périphérie à propos de la connaissance insuffisante du néerlandais des services 100 n'en finissent pas. Un traitement médical efficace exige une bonne communication, ce qui implique qu'elle se déroule dans la même langue. Au cours de ces derniers mois, il est souvent arrivé que des habitants de Sint-Pieters-Leeuw, Dilbeek, Tervuren et Overijse en situation critique ne soient pas secourus dans leur propre langue. L'assistance médicale à Bruxelles et dans la périphérie présente donc des lacunes. Les plaintes des habitants sont d'ailleurs confirmées par une étude scientifique conduite par le Centre de Recherche pour l'Etude Interdisciplinaire de Bruxelles.

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

DE RAND

Carrefour spuit weer

'Coucou, c'est nous!', zo luidt de olijke aanhef in het augustusnummer van 'Le magazine Carrefour de la périphérie' dat de voorbije weken op grote schaal zowat overal in de rand werd verspreid. Voor alle duidelijkheid; Carrefour is een Franstalig tijdschrift dat tweemaandelijks verschijnt en dat zijn kolommen pleegt te vullen met de natte dromen van een aantal francofone politici die vooral een gebrekkige kennis van de kaart van België met elkaar gemeen hebben. Het is immers nog altijd niet tot deze verlichte geesten doorgedrongen dat de zes facilitieitengemeenten in Vlaanderen liggen en dat de aanwezigheid van een aantal Franstalige inwoners in deze gemeenten niets verandert aan dit onomstootbare geografische gegeven. Carrefour werd vroeger gesubsidieerd door de Waalse Gemeenschap, maar dat is een tijd geleden terecht verboden door de Raad van State. De drijvende krachten achter het blaadje zijn er naar eigen zeggen echter in geslaagd privé-sponsors aan te trekken om 'in naam van de persvrijheid' de puntjes op de francofone i te zetten. En dat zullen we geweten hebben! Zo trekt Carrefour(t) in zijn augustusnummer o.a. van leer tegen anti-francofone initiatieven als de Gordel (waaraan dit jaar opvallend veel Franstaligen deelnamen), de vzw 'de Rand' (die zich alle moeite van de wereld getroost om van haar Gemeenschapscentra een open huis te maken voor iedereen), en Randkrant (een blad dat in een representatieve enquête van

Censydiam door de beschaafde Franstalige inwoners van de rand

opvallend positief werd gekwoteerd). Terloops wordt ook de bouw van een nieuw provinciehuis in Leuven gehekel en wordt uitgehaald naar de Vlaamse regering, die weliswaar de communautaire vrede predikt, maar handelt als een wolf in schaapsvacht. Gelukkig zijn er echter nog de immer waakzame 'politici' van FDF, PRL, PSC en PS -verenigd in de alom om zijn verdraagzaamheid bekend staande gaarkeuken van de Union des Francophones - die pal staan voor de belangen van de getergde Franstaligen in de rand. Carrefour heeft het al wel vaker bruin gebakken, maar met het nummer(tje) van augustus l.l. werden duidelijk de grenzen van het welvoeglijke overschreden. Tal van Vlaamse gemeentebesturen reageerden verontwaardigd. De Gooikse burgemeester Michel Doomst verwees bijvoorbeeld naar de inspanningen die zijn gemeente zich getroost om Franstaligen te integreren en noemde tegen die achtergrond de propaganda van Carrefour voor de komende verkiezingen ronduit provocerend. In

Sint-Pieters-Leeuw riep schepenen van Vlaamse aangelegenheden Roger Desmeth op om alle exemplaren van Carrefour terug naar afzender te sturen wegens zijn racistische en voor de Vlamingen beledigende inhoud. Het schepencollege van de eentalige Vlaamse gemeente Pepingen liet de uitgever van Carrefour weten dat de gemeente geen nieuwe editie van het blad meer zal aanvaarden. Burgemeester Stefaan Platteau van Dilbeek was al evenmin gelukkig met het bewuste nummer, dat zijns inziens een reële bedreiging vormt voor de communautaire rust in zijn gemeente en ook hij overweegt stappen. De Volksunie van het arrondissement Halle-Vilvoorde tenslotte

ziet in de 'incivieke en misleidende berichtgeving' van Carrefour de zoveelste aanleiding om zo spoedig mogelijk werk te maken van het afschaffen van de faciliteiten en eindelijk over te gaan tot de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Dat is de enige oplossing om een bepaalde categorie van Franstaligen, 'die steeds een hele arm nemen als hen een hulpvaardige hand wordt geboden', een toontje lager te doen zingen.

HC

OVERIJSE

Verzet tegen spoor

De NMBS heeft plannen voor een nieuwe spoorlijn langs de E411. De nieuwe lijn zou ondergronds lopen van het Brusselse Schumanstation tot Watermaal-Bosvoorde en bovengronds naar Jezus-Eik en langs de E411 naar het Waalse Daussoulx. Een aantal jaar geleden werden in de Druivenstreek al heel wat mensen onteigend voor de ontubbeling van de lijnen Brussel-Ottignies en Brussel-Nijvel. Nieuwe onteigeningen en hinder zien noch het gemeentebestuur noch de bevolking van Overijse zitten. Onlangs werd het actiecomité 'Spoorloos Overijse' opgericht

dat al het mogelijke wil doen om de plannen van de NMBS tegen te houden. Het comité startte met een petitie onder de inwoners van Overijse en omstreken tegen de nieuwe spoorlijn. 'Alle beetjes helpen', meent Isabelle Boffé-Hardy van 'Spoorloos Overijse', 'de bevoegde instanties moeten weten dat ze niet zomaar met de bevolking van Overijse kunnen sullen. Het plan is voor ons totaal onaantvaardbaar'.

TD

Vrijwilligers slachtofferhulp

De dienst Slachtofferhulp van de regio Halle-Vilvoorde is dringend op zoek naar vrijwilligers. 'De lokale slachtofferhulpcentra worden steeds verder uitgebouwd, want de vraag naar dergelijke hulp groeit elk jaar. Daarom zijn we op zoek naar nieuwe mensen. Vooral in de regio rond Brussel kampen we met een tekort', vertelt medewerkster Els Verhaegen. Wie als vrijwilliger voor Slachtofferhulp aan de slag wil, moet vooraf geen specifieke opleiding genoten hebben. 'Mensen die ons willen helpen bij de begeleiding van slachtoffers worden door ons zelf opge-

leid. Tijdens tien avondsessies leren we hen hoe ze met slachtoffers moeten omgaan en wat hun taken precies zijn', legt Els Verhaegen uit. De dienst Slachtofferhulp werkt nauw samen met rijkswacht en politie. Slachtoffers van een misdaad worden door medewerkers van de dienst opgebeld. Mensen die begeleiding wensen worden verder geholpen. Wie graag vrijwilliger wil worden, kan contact opnemen met de centrale dienst in Brussel op het nummer 02/512 40 25.

TD

Vrouwenzakboekje

Vrouwelijke inwoners van Meise hebben er sinds kort een handig boekje bij. De Gemeentelijke Gelijkekansenraad (GGKR) bracht onlangs het 'Vrouwenzakboekje', boordevol informatie waar vrouwen meer naar op zoek zijn dan mannen. 'Het aanbod is zeer uiteenlopend maar in de eerste plaats toegespitst op vrouwen. Zo is er een rubriek jobs, juridische en sociale hulp, opvang, abortus, slachtofferhulp en ga zo maar door', vertelt gelijkheidsambtenaar voor Meise Anna De Meuter. 'De reacties op ons boekje zijn zeer positief. Dat bewijst dat er behoefte

was aan dergelijke informatie'.

De Gemeentelijke Gelijkekansenraad is dan ook van plan de gegevens van het Vrouwenzakboekje regelmatig te vernieuwen. Meise heeft met het boekje trouwens een primeur voor Vlaams-Brabant. Vinden mannen ook hun gading in het boekje? 'Het is niet omdat het op de eerste plaats op vrouwen mikt, dat mannen er niet uit kunnen leren', zegt Anna De Meuter.

TD

FOTO: PASCAL VIGNERON

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

KEIZERLIJKE MISSER IN TERVUREN

In de 14e eeuw gaven de schuttersgilden van Brussel en Leuven elkaar traditiegetrouw jaarlijks eenmaal partij, afwisselend in een van beide steden. De onderlinge rivaliteit werd op de duur zo groot, dat hertog Jan IV in 1422 besloot om het toernooi halverwege te houden, in Tervuren. Het schietspel, ook wel 'het landjuweel' genoemd, vond heel de 15e eeuw door plaats, eerst bij het hertogelijke kasteel, later bij het goed van het Hof over het Water, het huidige Robianokasteel. Daar werd met het oog op de schietwedstrijden een lange haagbeukendreef geplant, zodat de pijlen niemand konden kwetsen. Aartshertog Karel V, de latere Keizer Karel, deed in 1513 op 13-jarige leeftijd aan het schietspel mee. Door zijn onhandigheid verwondde hij toen een ambachtsman. In een bewaard gebleven schrijven van zijn tante Maria van Oostenrijk staat te lezen dat hem dat enorm speet, maar ook dat het slachtoffer dronken zou zijn geweest. Het Tervuurse toernooi raakte rond 1550 in onbruik. Het verdween definitief na 1577 toen op verzoek van 'de groote Gulde vanden ouden Cruijsboge' van Leuven nog een keer om een vat wijn werd geschoten. De haagbeukendreef bleef bestaan tot het begin van de 20e eeuw. In 1871 werd ze geschilderd door de Tervuurse schilder Hippolyte Boulenger, die met dit prachtige doek in 1872 een gouden medaille behaalde op het driejaarlijkse Salon van Brussel.

Maurits Wynants

Retourflessen

De beroepsvereniging van Melkhandelaars ijvert voor een comeback van de glazen retourfles voor zuivelproducten. De campagne maakt deel uit van het Milieu & Service Actie Plan dat begin dit jaar gelanceerd werd in samenwerking met vzw De Mark en vzw AXI Afvalpreventie Dilbeek en legt de nadruk op afvalpreventie en klantenservice. 'Met de slogan 'Wie afval vermijdt, hoeft het niet kwijt' willen we de consument duidelijk maken dat afvalvoorkoming belangrijk is en vooral helemaal niet zo moeilijk', vertelt Johan Godaert van de vzw De Mark. De melkventers hebben daarom dit jaar in het Pajottenland en in de Zennevallei een charme-offensief gelanceerd. 'Retourflessen zijn uiteindelijk niet duurder dan tetrabrikverpakkingen en veel milieuvriendelijker. Daar

FOTO: PASCAL VIGNERON

moet dringend opnieuw aandacht aan besteed worden', vindt Johan Godaert. Om de consument te overtuigen van de voordelen van de retourfles, hebben de initiatiefnemers een actie op touw gezet. Wie dat wenst kan zonder verplichtingen zijn plaatselijke melkventer aan huis laten komen om zijn producten in retourflessen voor te stellen. Voor meer informatie: Johan Godaert op het nummer 054/58 87 68 na 20u.

TD

Ondanks behoorlijke reserve is bedrijfsgrond schaars in Vlaams-Brabant

De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) voor Vlaams-Brabant bestaat 25 jaar en pende voor de gelegenheid een toekomstvisie neer voor de provincie. Daarin staan vermeldenswaardige opmerkingen over ruimtelijke ordening, meer bepaald het beheer van de bedrijfsgronden in de provincie.

Vlaams-Brabant telt 4394 hectaren bedrijventerreinen. Daarvan is slechts 3269 ha of 74 pct. bezet door bedrijven of infrastructures. Er is dus in principe nog 1125 hectaren voorhanden. De GOM-studie stelt echter dat dit een wat valse indruk wekt: zo'n 350 hectaren zijn tijdelijk of definitief niet-realiseerbaar en verder komen heel wat gronden gewoon niet op de markt. 400 hectaren zijn eigendom van bedrijven die de gronden beschouwen als een reserve voor latere uitbreiding of als een actief dat later te gelde kan worden gemaakt. Daarnaast is er 90 hectaren in handen van projectontwikkelaars. 'Die worden uit de markt gehouden tot de tijd rijp is om rendementsvolle projecten te ontwikkelen...' Het gevolg van deze speculatie is volgens de GOM kunstmatige schaarste en

hogere prijzen, waardoor bedrijven vaak naar elders trekken. Ook de particulieren die nog 157 hectaren bedrijfsgronden in handen hebben, wachten met verkopen tot de beste prijs eraan komt.

Nieuwe bedrijfsgrond

Een andere reden voor de schaarste aan bedrijfsgronden ondanks de reserve, is dat het bestaande aanbod niet beantwoordt aan de vraag: de percelen zijn te klein, te versnipperd, of slecht gelegen waardoor de interesse gering is, zeker omdat de prijzen erg hoog zijn. Het aanbod beantwoordt niet aan de marktvrage en de markt dicteert volgens de GOM. In Vlaams-Brabant zijn Zaventem-Vilvoorde en Groot-Leuven de topinvesteringsgebieden. Als die geen grondaanbod voor bedrijven meer hebben worden Halle of Tienen niet als volwaardig alternatief ervaren omdat de markt vooral gebieden op de as Brussel-Antwerpen wil. De overheid kan aan die problemen relatief weinig verhelpen omdat ze in Vlaams-Brabant slechts 128 hectaren of 11,4 pct. van het resterende areaal aan bedrijfsgronden bezit. Vaak bemoeilijken specifieke bestemmingen (een wetenschapspark bijvoorbeeld) dan nog de valorisering van deze ter-

reinen. De GOM bepleit alvast een versoepeling van de voorziene industriële bestemmingen. De huidige bestemmingen komen uit gewestplannen uit de jaren zeventig. Sindsdien is de aantrekkingskracht van Vlaams-Brabant geëvolueerd in de richting van handel, goederen-distributie en diensten. Vilvoorde is daar allicht het meest

sprekende voorbeeld van.

De GOM vindt dat er daarnaast hoe dan ook wat nieuwe bedrijfsgrond moet bijkomen. Gewoon omdat er, behalve de onteigening, geen andere wettelijke middelen bestaan om de bestaande gronden op de markt te

Speculatie met bedrijfsgronden zorgt voor kunstmatige schaarste en hogere prijzen

brenge. Maar voor massale onteigening ontbreekt het geld bij de overheid en wellicht ook de politieke bereidheid.

Speculatieheffing

Nieuwe bedrijfsgronden zijn maar zinnig - zo stelt de GOM - als de overheid een grotere rol gaat spelen zodat de huidige speculatie met gronden wordt voorkomen. Een eerste stap in die richting is het invoeren van een heffing op braakliggende terreinen. De GOM denkt dat zo'n speculatieheffing de verkoopprijzen zal drukken en een snellere ontwikkeling van de terreinen zal toelaten.

Een tweede stap is dat de overheid - in concreto de intercommunales en de GOM zelf - effectief een centrale rol speelt in nieuwe projectontwikkelingen. Volgens de GOM leert de ervaring dat privé projectontwikkelaars vooral financieel rendement nastreven en soms te weinig oog hebben voor de economische en maatschappelijke nevenaspecten van hun projectontwikkeling: verkeersontsluiting, mobiliteit of openbaar vervoer worden naar de overheid doorgeschoven. Indien de overheid kosten moet dragen, lijkt het ook logisch dat ze kan delen in de opbrengsten, vindt de GOM die daarom pleit voor een publiek-private samenwerking (PPS).

John Vandaele

FOTO: PETER DE VRIJEN

Prijsstijging onvermijdelijk als er niets gebeurt

Waar gaat het heen met de grond- en woningprijzen in de nu al dure rand rond Brussel? Zich baserend op haar 'inventaris van onbebouwde percelen' voorspelt de provincie Vlaams-Brabant verdere prijsstijgingen als de overheden in dit land niets doen.

We trappen open deuren in als we vertellen dat de grondprijzen in Vlaams-Brabant aan de hoge kant liggen. In Halle-Vilvoorde werd vorig jaar gemiddeld 3086 frank neergeteld voor een vierkante meter grond, een stijging met 8 pct. tegenover 1998. Ook het arrondissement Leuven lag met 2080 fr/m² (+15 pct. tov 1998) nog ietwat boven het Vlaamse gemiddelde van 1937 fr/m². Gewone woonhuizen gingen in de provincie van de hand voor gemiddeld 3,95 miljoen frank (Vlaams gemiddelde: 3,26 miljoen). Appartementen daarentegen zijn in Vlaams-Brabant met 2,81 miljoen fr. ietsje goedkoper dan het Vlaamse gemiddelde van 2.86 miljoen en scoren precies op het Belgische gemiddelde. Brussel daarentegen blijft voor gronden en alle woningtypes duidelijk het duurste gewest van het land. De grondprijs steeg er in 1999 met liefst een kwart tot 6583 fr./m²!

Terug naar de stad

Je zou voor minder die stad uitvluchten, denk je dan. En toch, het departement planning en statistiek van de Vlaamse Gemeenschap stelde onlangs vast dat Brussel in 1999 voor het eerst sinds lang zijn bevolking lichtjes zag toenemen: een inwijking van 336 mensen. Dit in tegenstelling tot Gent en Antwerpen die verdere stadsvlucht noteerden. Als die Brusselse tendens zich doorzet, zou dat de migratiedruk op de rand rond Brussel in zijn algemeenheid wat doen afnemen. Al zijn er grote verschillen terzake: industriële gemeenten als Vilvoorde en Machelen noteerden de voorbije jaren een bevolkingstoename terwijl klassieke woongemeenten als Dilbeek en Beersel geen extra volk meer aantrokken of zelfs uitwijking kenden (Grimbergen en Overijse).

Het is dus ietwat onzeker hoe de vraag naar bouwgronden en woningen in de rand zal evolueren. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) ging er alvast van uit dat er tussen 1991 en 2007 65.919 bijkomende wooneenheden nodig zijn in de provincie Vlaams-Brabant. Tussen 1991 en 1997 werden er daarvan al 31.560 gerealiseerd. Vraag is dan: worden het er tussen 1997 en 2007 niet meer dan de voorziene 34.000? En twee: zijn er voldoende bouwgronden voorhanden? Als er meer vraag dan aanbod is zal de grondprijs verder stijgen. Probleem was - tot nu toe - dat de overheden

onvoldoende informatie hadden over het aanbod aan bouwgronden. Precies daarom besliste de provincie Vlaams-Brabant twee jaar geleden een project op te zetten dat de beschikbare bouwgronden in de 65 Vlaams-Brabantse gemeenten moest inventariseren. Voor 55 gemeenten is dat inmiddels gebeurd en volgens de huidige stand van het onderzoek zouden er in de provincie momenteel

nog 82.541 bouwmogelijkheden zijn. 'Als we extrapoleren voor de nog niet geïnventariseerde gemeenten komen we aan een totaal van 92.000 bouwpercelen', stelt provinciaal gedeputeerde voor huisvesting en grondbeleid Toine De Coninck (SP). Dat lijkt veel, maar De Coninck ziet dat anders: 'De ervaring leert dat als we de vrije markt zijn gang laten gaan, er op tien jaar zo'n derde van

de aan uitgeruste weg gelegen bouwgronden, vrij komen. In concreto betekent dit voor Vlaams-Brabant 26.000.' Heel wat minder dan de vraag van ruim 34000 die het RSV vooropstelt.

Complexe oplossing

Als er niets gebeurt staan speculatie en prijsstijgingen in de sterren geschreven, meent De Coninck. Hij vindt dan ook dat alle betrokkenen dringend rond de tafel moeten gaan zitten en liet zelf al enkele ballonnetjes op. 'De provincie zou zelf de gronden kunnen opkopen en die geprogrammeerd vrijgeven aan

FOTO: PATRICK DE SPIEGELERE

een haalbare prijs. Een belasting op leegstand of een aanpassing van het gewestplan moeten toelaten meer nieuwe woningen te creëren. Ook de bepaling van het RSV dat in Halle-Vilvoorde nieuwbouw moet worden beperkt tot twee bouwlagen, kan worden herzien.' De 'oplossing' wordt hoedanook complex omdat er zoveel actoren en factoren in het spel zijn.

JV

FOTO: PATRICK DE SPILFLAAR

Vraag: wat is het verband tussen mooie auto's, Johan Museeuw, Edmond Leburton, Prins Laurent, Mario Cipolini, Icarus en Gilles De Bilde?

Antwoord: ze werden allemaal op doek gezet door Jan Sanders, een kunstschilder die nu al een vijftiental jaar in Beersel woont.

Ranbewoners -en anderen kunnen dit jaar nog zijn werk bewonderen op tentoonstellingen in Meise en in Beersel. Reizigers en filatelisten van over heel de wereld kunnen dat in 2001 doen in de vernieuwde luchthaven van Zaventem. In opdracht van BIAC maakte Sanders daarvoor 25 schilderijen waarvan ook postzegels worden gemaakt.

Sanders werd geboren in Aalst waar zijn grootvader niet alleen hoofdcommissaris van de politie was, maar ook een meer dan verdienstelijk schilder. 'Hij schilderde Aalsterse taferelen zoals de intrede van Koning Albert in Aalst. Meer historische taferelen dus', aldus Sanders. Zijn vader was drukker-uitgever, zijn moeder speelde heel mooi piano en beide ouders moedigen hun zoon aan in zijn ambitie om te schilderen. Geen 'kan je geen écht vak leren'-verhalen dus.

JS Ik wilde altijd al kunstenaar worden en ik heb steeds geschilderd, maar tot het einde van mijn humaniora was het niet meer dan een hobby. Daarna heb ik alles op de schilderkunst gezet. Ik studeerde aan de Academie van Aalst, de Académie in Parijs en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Brussel. Ik heb ook een paar jaar

Kunstschilder Jan Sanders, de Delvaux van de auto's

les gegeven, maar dat bleek toch moeilijk te combineren met mijn eigen werk.

De schilder van de automobiel

In 1967 kreeg Jan Sanders een Eerste Vermelding in de Prijs van de Jonge Belgische Schilderkunst en vanaf dan geniet hij steeds meer bekendheid als 'de schilder van de automobiel'.

JS Voor die Prijs had ik drie grote werken gemaakt met portretten van auto's en ik ben daar gewoon mee doorgegaan. Wat ik heb met auto's is vermoedelijk hetzelfde als wat Delvaux had met treinen. Als je in zo'n 'stroom' belandt, wordt je gewoon verder meegezogen en lijkt het zinloos om wat anders te gaan doen. Het is overigens vooral de mobiliteit die me boeit, ik maak ook schilderijen van fietsen en vliegtuigen, maar het zit allemaal in diezelfde 'stroom'.

Was het makkelijk om in de jaren vijftig als jonge Belgische kunstenaar naar Parijs te trekken?

JS Ik was toen twintig jaar en dan is alles makkelijk. In woonde op een klein kamertje in een huis in de rue du Cherche Midi en de schilder Bernard Buffet woonde aan het andere eind van de gang. Af en toe trokken we er samen op uit om werkjes aan toeristen te verkopen op de Place du Tertre of aan Montmartre om aan geld te geraken.

Verdwijnend volksleven

Anders wordt het als Sanders in dienst wordt genomen door autoconstructeur Citroën (een bedrijf overigens met Nederlandse wortels. De vader van André Citroën was de naar Frankrijk uitgeweken Nederlander Limoenman, maar met zo'n naam kan je het in Frankrijk moeilijk maken. Limoen werd dus Citroën en Citroën werd Citroën). *Waarom namen autoconstructeurs toen kunstenaars in dienst?*

JS In die tijd was Giscard d'Estaing president en die gaf toelages aan autofirma's om kunstenaars te steunen. Ik was ook lang niet de enige; Bij Citroën waren er wel vier kunstenaars in dienst en bij andere firma's was dat toen ook heel gebruikelijk. We maakten schilderijen voor de showrooms en voor catalogi. Ik kon beschikken over een enorm atelier van 50 meter op 50. Nee, in België was dat niet gebruikelijk en ik denk ook niet dat het vandaag nog gedaan wordt in Frankrijk. Dat soort dingen bestaat niet meer. Volgens mij had je het vroeger makkelijker als beginnend kunstenaar dan nu. En vanaf het moment dat je 'naam hebt' gaat alles veel vlotter.

Later werkte ik ook in Turijn, eveneens voor Citroën. Turijn is weliswaar een heel mooie stad, maar het liefst van al was ik toch in Parijs. Het is een aangename, wondermooie stad, alles is

er zo homogeen. In Brussel staat alles door elkaar, hoge moderne gebouwen met daartussen kleine huisjes. Geef mij maar de ruimtelijke ordening zoals in Parijs of Londen.

Of het moeilijk was om terug te komen naar België? Toch niet, op den duur raak je verzadigd en wil je het een beetje rustiger aan doen. Ik woon nu al een vijftiental jaar in Beersel en ik vind het hier best gezellig. Voorlopig denk ik er niet aan om hier weg te gaan. Mijn uitgaansleven hier in de gemeente beperkt zich tot het bezoeken van een paar cafétjes op zondagavond. Vorige maand ging een van die laatste typische cafés jammer genoeg dicht. Het werd overgenomen en wordt een soort restaurant. Ik vind dat heel spij-

‘Wat ik heb met auto’s is vermoedelijk hetzelfde als wat Delvaux had met treinen’

tig want zo verdwijnt ook een brok volksleven. In Aalst zie je dat ook. De cafés verdwijnen en worden tavernes waar iedereen naar elkaar zit te kijken maar niemand met elkaar praat. In volkscafés praat iedereen met iedereen en zitten er mensen van alle leeftijden door elkaar.

Van Icarus tot satellieten

Jan Sanders woont in Beersel, maar zijn atelier bevindt zich in zijn geboortestad, op de Grote Markt.

JS Mijn grafisch werk doe ik hier in Beersel, maar mijn atelier is in Aalst. Ik ben dus een pendelaar. Zo’n beetje discipline is nodig, anders gaat het niet. Vandaag is een kunstenaar een soort directeur, iemand die hard moet werken en naar zijn kantoor trekt. In Aalst heb ik veel meer plaats en ik krijg er een beter overzicht van wat ik maak. Dat is belangrijk, vooral met die grote werken (de 25 schilderijen voor de luchthaven zijn 1,20 op 1,50 meter). BIAC (Brussels International Airport Company), de opdrachtgever,

Artist Jan Sanders: captivated by mobility

Jan Sanders first gained recognition for his work in 1967 with the Prize for Modern Belgian Art and from that moment on

has had an ever growing reputation as ‘the painter of the automobile’. ‘What I have with cars seems to be the same as what Delvaux had with trains. Once you get into such a flow, you are pulled along and it doesn’t make sense to do anything else. It is the mobility which I find particularly captivating’ says the painter who has lived for the last fifteen years in Beersel. His work can be seen this year in exhibitions in Meise and Beersel. In 2001, travellers and philatelists from all over the world will have the opportunity to view his work in the new modernised airport in Zaventem. Sanders has been commissioned by the BIAC (Brussels International Airport Company) to produce 26 paintings for the airport. Postage stamps will be used in some of the work.

liet mij vrij in de uitvoering van de schilderijen, al moest het natuurlijk wel over het vliegwezen gaan. Ik heb mij eerst uitgebreid gedocumenteerd over alles wat daarmee te maken heeft. Auto’s ken ik wel van binnen en van buiten, maar vliegtuigen niet. De schilderijencyclus begint bij Icarus en eindigt met de satellieten. Ik heb er ongeveer een jaar aan gewerkt en nu ben ik bijna helemaal rond.

Momenteel werk ik aan een kunstwerk voor een tentoonstelling in Meise die op 15 november opent. In het Herman Teirlinck Huis in Beersel komt dan weer een tentoonstelling met grafisch werk van mij. De inspiratie blijft komen, dat is duidelijk, maar zoals gezegd, zonder een beetje discipline gaat het niet.

Geneviève Ostyn

Naïeve vertelling wordt duistere oorlogsgeschiedenis

In opdracht van Muziektheater Transparant, Prometheus en het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant schreef Peter Verhelst een nieuwe tekst bij Strawinsky's 'L'Histoire du Soldat'. De auteur die dit voorjaar met de Gouden Uil werd bekroond voor zijn poëtische roman 'Tongkat', bewaart uit het oorspronkelijk verhaal alleen het Faustmotief. Het Russisch sprookje dat Ramuz in 1918 optekende, kon hem nauwelijks bekoren.

'Na de gruwelijke Balkanoorlog kun je het publiek toch niet meer opzadelen met een naïeve vertelling over een arme soldaat, die zijn viool of zijn ziel aan een slechterik verkoopt!', legt Verhelst uit. 'Dirigent Etienne Siebens had mij wel gevraagd om de Franse oerversie van een nieuwe Nederlandse vertaling te voorzien, maar ik vond de dialogen daarin oubolig en stuitend.'

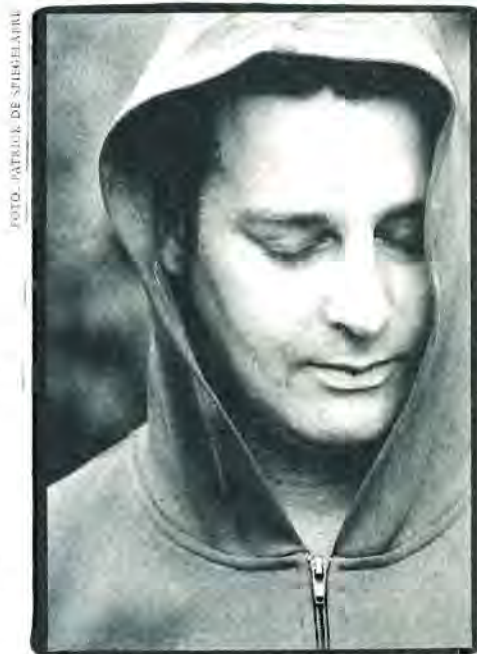
Muzikaal zit het stuk wel goed in elkaar, vindt hij. Toen Strawinsky in zijn Zwitsers ballingsoord aan de partituur werkte, zat hij financieel aan de grond. Zijn Berlijnse uitgever kon wegens de oorlogsomstandigheden geen auteursrechten betalen, terwijl de Russische Balletten, waarvoor Strawinsky veel dansmuziek leverde, hun voorstellingen hadden gestaakt. Daarom dacht hij aan een eenvoudig uit te voeren en erg toegankelijke compositie voor een kleine, maar ongewone instrumentale bezetting. Hij inspireerde zich op populaire deuntjes, kerkmuziek, marsen, tango's en zelfs ragtimeritmes.

'Die man had enorm veel talent!', zegt een enthousiaste Verhelst. 'Het samenspel tussen de tekst en zijn muziek lijkt wel volmaakt. Ik hoop dat onze hedendaagse versie dezelfde slagkracht zal hebben.'

Samenzwering

Al in 'Aars!', zijn recente toneelbewerking van de Griekse Oresteia-cyclus voor het Toneelhuis, ondervond de auteur hoe moeilijk het is om tekst en muziek naadloos in elkaar te laten vloeien. Maar hij is ervan overtuigd dat de vier acteurs van De Roovers moeiteloos aansluiting zullen vinden bij de muzikanten.

'Het wordt alleszins een bezwerende voorstelling met allerlei beschouwingen over de oorlog', licht hij toe. 'Ik haal er geen Latino's bij zoals Peter Sellars. Evenmin zijn er schokkende getuigenissen te horen van Amnesty International. Wij kiezen voor een meditatieve aanpak en niet voor een psychologische portrettering van getraumatiseerde oorlogsveteranen. Dat lijkt mij veel eerlijker.'

Peter Verhelst

De orkestleden staan bij de opvoering niet apart, maar bevolken met de acteurs het speelvlak. 'Alle woorden, stemmen, geluiden en bewegingen vormen een geheel. Anders zouden we het muziekensemble net zo goed hebben kunnen vervangen door grammofoonplaten of cd's. Nu is iedereen medeplichtig, als in een geheime samenzwering. Tot aan de première worden de tekst en de regie bijgeschaafd. Voor dit project is onderling overleg meer dan noodzakelijk.'

Machtsstrijd

De aangepaste titel 'Histoire d'A /Groepsportret' zinspeelt

niet toevallig op de erotische cultroman 'Histoire d'O' want in het muziektheaterstuk woedt, zoals in de roman, een onverbiddelijke machtsstrijd. 'De personages vertoeven in een troebel sado-masochistisch milieu, waar ze elkaars territorium inpalmen. Oorlogen lopen als een rode draad door de hele geschiedenis van de mensheid. Ze lijken haast onvermijdelijk.' Toch drukt Peter Verhelst zich in de toneeltekst ook voorzichtig optimistisch uit: 'Misschien is buiten de oorlog voorbij. Of misschien is alles alleen maar een spelletje of een illusie. Buiten sneeuwt het als na de ontploffing...' De apocalyptische beelden waarmee de toeschouwer wordt geconfronteerd zijn verontrustend, vooral omdat ze zo duidelijk het menselijk falen weergeven.

Ludo Dosogne

Histoire d'A-Groepsportret' door Prometheus Ensemble onder leiding van Etienne Siebens en toneelgezelschap de Roovers op zaterdag 28/10 om 20u15 in CC Strombeek en op zondag 29/10 in CC Westrand in Dilbeek. Ook op 26 en 27/10 in de Stadsschouwburg van Leuven. Info Festival van Vlaanderen-Vlaams Brabant: 016/20 05 40.

Histoire du Soldat wird zur Histoire d'A

Im Auftrag von Muziektheater Transparent, Prometheus und dem Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant verfasste der Schriftsteller Peter Verhelst einen neuen Text zu Strawinskys 'L' Histoire du Soldat'. Aus dem ursprünglichen Text übernahm der Autor nur das Faustmotiv. Der veränderte Titel 'Histoire d'A/Groepsportret' spielt nicht nur zufällig auf den erotischen Kultroman 'Geschichte der O' an, denn in diesem Stück Musiktheater wütet - genau wie in dem Roman - ein unerbittlicher Machtkampf.

VAN 4/10 TOT 3/11

RANDUIT

A G E N D A

An Pierlé, een poëtische rockfurie

Wenig zangeressen hebben zoveel theaterervaring als An Pierlé. Zij speelde in de televisieserie 'Moeder, waarom leven wij?' en later acteerde ze bij Victoria in 'Bernadetje'. Misschien doet ze daarom nog steeds graag een beroep op rekwisieten. Tijdens haar popshow worstelt ze bijvoorbeeld met een merkwaardige zitbal! Die biedt blijkbaar meer mogelijkheden dan een stoel

FOTO: KOEN GISSEN

omdat ze haar houding voortdurend moet aanpassen. Op instrumentaal vlak experimenteert ze zowel met akoestische als met elektronische geluidsbronnen.

Als een wilde rockfurie gaat ze tekeer op de piano, maar ze verwent het publiek ook met rustiger werk. Ruige songs klinken uit haar mond even poëtisch als gevoelige 'ballads'. Dat is te danken aan haar imponerende, fluwelen stem die al van bij de eerste noot onweerstaanbaar blijkt. An

Pierlé brengt zowel nummers uit haar debuut-cd 'Mud Stories' als uit haar verrassende tweede langspeler die binnenkort in de platenrekken ligt.

Kraainem, De Lijsterbes, zaterdag 21/10. Tel.02/721 28 06, op 28/10 in CC De Ploter in Ternat, op 30 november in GC De Zandloper in Wemmel en op 1 december in CC Westrand in Dilbeek.

LD

Nekkawinnaars op toernee

Het Nederlandstalige lusterlied beleeft een nooit gekende bloei. Dat bleek vorig seizoen nog maar eens uit de toelooop van kandidaten voor de Nekkawedstrijd. De drie laureaten hebben ondertussen hun

repertoire verfijnd en uitgebreid tot een avondvullend programma. De boegbeelden van Cherchez La Femme zijn niet aan hun proefstuk toe. Zangeres

Chris Mazarese toerde jarenlang rond met Okselvocht, terwijl gitarist Geert Hanssens als geïnspireerd bandlid van Clouseau ooit de hit 'Anne' bedacht. Samen brengen ze nu opwindende nummers die bruisen van energie. Ook Jan Speltinx is van vele markten thuis. Omdat hij zowel zanger en componist als tekstschrijver is hoeft hij geen compromissen te sluiten. De songs zijn vaak bedwelmend. Bij Tony en de Hangmatten is humor nooit ver weg. De jongens gaan er stevig tegenaan zonder hun toevlucht te nemen tot goedkope grappen of voorspelbare clichés. Cabaretier Dirk Denoyelle praat de show aan elkaar. Uiteraard zal hij enkele bekende Vlamingen imiteren.

Sint-Genesius-Rode, GC De Boesdaalhoeve: zaterdag 21/10. Tel.02/381 14 51.

LD

UIT

Pokus Pats brengt betoverende Arlésienne

De Wemmelse Toneelkring Pokus Pats bestaat tien jaar en dat zal niet onopgemerkt blijven want als eerste jubileumproductie brengt de toneelkring een première: de eerste Nederlandstalige opvoering van L'Arlésienne van de

Franse schrijver Alphonse Daudet, een drama dat zich afspeelt in de Provence en dat wereldberoemd werd dankzij de mooie muziek van Bizet. Het stuk werd speciaal voor Pokus Pats vertaald en bewerkt. De jubileumproductie is ook een coproductie met de Koninklijke Fanfare Sint Servaas, eveneens uit Wemmel.

Wemmel, GC De Zandloper, op zaterdag 7/10, zondag 8/10, vrijdag 13/10 en zaterdag 14/10. Kaarten op 02-460 25 13 of in GC De Zandloper.

PODIUMKUNSTEN

THEATER

VRIJDAG 6 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De vergissing door Carroussel.

Tekst van Natalia Ginzburg, regie: Marlies Heuer.

● 20.30

7, 8, 13 EN 14 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

L'Arlésienne van Alphonse Daudet door Pokus Puts in co-productie met de Koninklijke Fanfare Sint Servaas.

Een jubileumproductie naar aanleiding van het tienjarig bestaan van Pokus Puts. Een hedendaags spektakel waarin toneel, muziek en dans harmonieus samengaan.

● Op 7, 8 en 13 oktober om **20.00 uur**, op 8 oktober om **15.00 uur**.

DONDERDAG 12 OKT

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

De Sid door Ensemble Leporello

● 20.00

DONDERDAG 12 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Het Bewijs door De Onderneming.

Een voorstelling van Robby Cleiren, Günther Lesage, Ryszard Turbiasz en Carly Wijs.

● 20.15

ZATERDAG 14 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11

Gelukkige Dagen, door Chris Lomme en Nand Buyl

● 20.30

VRIJDAG 20 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Lente in Alaska

door David Mermez, humoristische theaterconference.

● 20.30

DONDERDAG 26 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

De invreter door Theater Zuidpool

● 20.30 uur

DONDERDAG 26 OKT

OVERIJSE/JEZUS-EIK

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

De Salukeskus door Theatergroep

Gordijnen voor Konijnen

● 20.00

DANS

DONDERDAG 5 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

In antwoord op uw schrijven

door het Hans Hof Ensemble

● 20.15

ZATERDAG 14 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Stad bij Nacht

door het Hans Hof Ensemble

● 20.30

FAMILIEVOORSTELLING

25 EN 28 OKT

LONDERZEEL

Brandweerkazerne
Het GC De Zandloper, Strombeek, CC Westrand, de gemeente Londerzeel en de Brandweer van Londerzeel stellen voor:

Brandweermannen,

Het Toneelschap B&D, voor iedereen vanaf zes jaar! Een originele voorstelling vol actie en humor over het leven van brandweermannen.

● Woensdag 25 oktober om **15 uur**, zaterdag 28 oktober om **20 uur**.

MUZIEKTHEATER

7 EN 8 OKT

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

De Vierde Maat, de nieuwste show van De Nieuwe Snaar

● Zaterdag 7 oktober om **20 uur**, zondag 8 oktober om **15 uur**.

26 EN 27 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

De Vierde Maat, de nieuwste show van De Nieuwe Snaar. Een vaste waarde!

● 20.00

MUZIEK

KLASSIEK

VRIJDAG 6 OKT

ASSE-ZELLIK

Sint-Martinuskerk
Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant

Capella Pratensis met de Missa Sancti Jacobi van Guillaume Dufay

Info: CC Den Horinck, Noorderlaan 20
02-466 78 21

● 20.30

DONDERDAG 12 OKT

LINKEBEEK

GC De Moelle 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant
Arthur Grumiaux Pianotrio

● 20.30

VRIJDAG 13 OKT

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant
Arthur Grumiaux Pianotrio

● 20.30

NIET TE MISSEN

TONHEEL

Doorprikte huwelijksromantiek

De Franse schrijver Jules Renard (1864-1910) had geen hoge dunk van zijn medemens. In zijn sarcastische romans en cynische dagboeken weidde hij breedvoerig uit over de valkuilen van de moraal. Hij leverde onverbloemd kritiek op allerlei vormen van schijnheilig gedrag. Vooral kwezels en klaplopers kon hij niet luchten. Met uitdagende titels als 'Het plezier van de scheiding' en 'Het huwelijksbrood' veroorzaakte hij veel ophef. Toen zijn theaterstuk 'L'écornifleur' in première ging, reageerde het mondaine Parijse publiek verontwaardigd. Maakte hij immers hiermee niet elke echtverbintenis belachelijk?

Jeroen Olyslaegers bewerkte de tekst voor Theater Zuidpool. De twee hoofdpersonages lijken gelukkig en tevreden, ook al zijn ze kinderloos. Martin leeft van de kunst, zijn vrouw geniet van de opbrengsten. Een indringer verstoort dit gezapig leven. Hij wordt niet meteen als een profiteur herkend. Regisseur Koen De Sutter kiest voor een naturalistische speelstijl zonder romantiek.

Dilbeek, CC Westrand, donderdag 26/10 om 20u15.
Tel. 02/466 20 30

LD

NIET TE MISSEN

DANS

**Hans Hof Ensemble
ontvlucht de werkelijkheid**

Omdat ze de huidige maatschappij brutaal en gewetenloos vinden trekken vier doemdenkers zich terug in een schuilkamer. Daar hopen ze ongestoord te kunnen mijmeren over het verleden. Maar in die beperkte ruimte lopen ze elkaar voortdurend voor de voeten. De titel van de dansproductie 'In antwoord op uw schrijven' zinspeelt op een druk beluisterd Nederlands verzoekplatenprogramma, dat onder druk van de tijdsgeest en de zenderprofilering werd afgevoerd en dat bol stond van nostalgische muziekjes. In de dansproductie horen we onder meer de schimmige stemmen van de Comedian Harmonists die herinneren aan de Berlijnse revues van de jaren twintig, er wordt een krassende plaat van Peter Kreuder gedraaid en zelfs Bach is van de partij. Met hun veelzijdige bewegingen onthullen de dansers hoe moeilijk mensen kunnen samenleven. De naam van het gezelschap verwijst naar de technicus van dienst. Na succesoptredens op het Springdancefestival in Utrecht en in Hamburg nu in de Brusselse Randstad.

Grimbergen, CC Strombeek, donderdag 5/10 om 20u15.
Tel. 02-263 03 43 en in CC Westrand in Dilbeek brengt de groep op zaterdag 14/10 'Stad bij Nacht'. **LD**

VRIJDAG 13 OKT**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-02-263 03 43
Gemeenteplein

Clanck & Sanck door Patrasche

● 20.15

ZATERDAG 14 OKT**ALSEMBERG**

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

De beeldtentoonstelling van Moessorgski, een geïntegreerd project van Drieklink-Jong Radio 3 met pianist Marc Erkens.

● 20.00

ZONDAG 15 OKT**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Festival Van Vlaanderen Vlaams-Brabant

Danel Strijkkwartet

● 20.30

VRIJDAG 20 OKT**GAASBEEK/LENNIK**

Kasteel van Gaasbeek 02-531 01 30
Kasteelstraat 10

Concert door het Jozef Haydn Trio Eisenstadt. Op het programma werk van

Haydn, Mozart en Beethoven.

● 20.00

WOENSDAG 25 OKT**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant

Octophorus Blaaskwartet

en pianist Jan Vermeulen

● 20.30

VRIJDAG 27 OKT**TERVUREN**

Sint-Janskerk

Festival van Vlaanderen

Het Arpae Ensemble speelt

werk van Debussy, Swinnen, Jongen,

Iberi en Roussel.

Info: CC Papeblok, 02-768 03 00

● 20.30

ZATERDAG 28 OKT**VILVOORDE**

Stadhuis-Feestzaal 2000

Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant

Het Arpae Ensemble speelt

werk van Roussel, Swinnen, Jongen,

Debussy en Ravel.

Info: CC Vilvoorde, 02-255 46 90

● 20.00

POP EN ROCK**VRIJDAG 6 OKT****OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11

Colors, de nieuwste theatershow van

Voice Male

ZATERDAG 7 OKT**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Doum Doum Tchack,

door Jean-Louis Daulne

● 20.15

ZATERDAG 14 OKT**ASSE-ZELLIK**

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Rocco Granata en Tarts

Lootens overbruggen de grenzen tussen pop en volksmuziek, tussen Vlaamse hits en Italiaanse 'canzones'

● 19.00

ZATERDAG 21 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Hacienda, door Bart Herman

● 20.30

ZATERDAG 21 OKT**KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

An Pierlé

● 20.00

ZATERDAG 21 OKT**LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Chameleon, café-optreden life-band met een veelzijdige sound die zijn inspiratie haalt uit zowel de jazz- als de popwereld.

● 21.30

WERELDMUZIEK**VRIJDAG 13 OKT****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Tam 'Echo' Tam, multi-culturele a capella formatie.

● 20.30

27 EN 28 OKT**ALSEMBERG**

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Coco Cité 2000, een multicultureel wereldfeest met creatieve ateliers, workshops, boekenmarkt, muziektheater, wereldquiz en heel wat optredens. Van maandag 23 tot vrijdag 27 oktober is er een multicultureel inlevingsweek voor de schoolgaande jeugd.

VRIJDAG 20 OKT**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Brother Resistance &

De Rapso Riddum Band

● 20.00

An Pierlé

FESTIVAL VAN VLAANDEREN

Weens klassiek

De concertcyclus die het Festival van Vlaanderen in de rand organiseert en die dit jaar de klassieke Weense school belicht, wordt in oktober voortgezet. Het Arthur Grumiaux Pianotrio, dat werd opgericht door Philippe Koch, brengt ondermeer tien variaties van Beethoven op het volkse kleermakerslied 'Ich bin der Schneider Kakadu'. Het trio, dat zijn faam dankt aan bekroonde plaatopnames, speelt ook kamermuziek van Haydn en Mozart.

Het Octophoros blaaskwartet en pianist Jan Vermeulen delen het podium in Drogenbos en Wezembeek-Oppeem. Zij vertolken werk van Mozart, Haydn en Beethoven. Het ensemble, dat geleid wordt door Paul Dombrecht, probeert vergeten partituren te herwaarderen.

Het Danel Strijkkwartet herneemt in Wemmel Mozarts Hoffmeister, Haydns 'Kwinten' en Beethovens Opus 18.

Arthur Grumiaux Pianotrio: Linkebeek, Sint Sebastiaanskerk donderdag 12/10 om 20u30. Tel. 02/380 77 51. Ook in Kraainem op vrijdag 13/10 in De Lijsterbes om 20u30; Tel. 02/721 28 06.

Octophoros Blaaskwintet en Jan Vermeulen: Drogenbos, museum De Boeck, zaterdag 14/10 om 20u30. Ook in Wezembeek-Oppeem op woensdag 25/10 om 20u30 in De Kam. Tel. 02/731 43 31.

Danel Strijkkwartet: Wemmel, De Zandloper, zondag 15/10 om 20u30.

LD

FOLK

VRIJDAG 20 OKT

ASSE-ZELLIK

CC Den Horinck 02-466 78 21

Noorderlaan 20

Wereldfolk in Vlaams-Brabant

Aedo, Kadril en Eva

20.30

KLEINKUNST

ZATERDAG 21 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Hacienda door Bart Herman

20.30

ZATERDAG 21 OKT

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoestraat 67

Dirk Denoyelle stelt de laureaten voor van de

Nekkawedstrijd 2000

20.00

FILM

DINSDAG 3 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Erin Brockovich van Steven

Soderbergh met Julia Roberts

20.30

DINSDAG 10 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

The end of the affair

van Neil Jordan

20.30

WOENSDAG 11 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Mission Impossible II, van

John Woo met Tom Cruise.

20.30 uur

VRIJDAG 13 OKT

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

My life as a dog

van Lasse Hallström

20.00

ZONDAG 15 OKT

TERVUREN

Filmontbijt i.s.m. Studio Filmtheaters

Man van staal, een jeugdfilm van

Vincent Bul

Info: CC Papeblok.

02-768 03 00

Ontbijt vanaf 10 uur,

voorstelling: 10.30

DINSDAG 17 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Mission Impossible II, van

NIET TE MISSEN

POLYFONISCH CONCERT

Jacobusmis van Guillaume Dufay

De Henegouwse componist Guillaume Dufay (1400-1474) werd al door zijn tijdgenoten 'de maan aan de muziekhemel' genoemd. Tijdens zijn talrijke reizen kwam hij in contact met de meest uiteenlopende genres en stijlen. Tot zijn omvangrijk oeuvre behoren vooral motetten, missen, geestelijke en wereldlijke liederen. Dufay vertoefde vaak in de Europese machtscentra van zijn tijd. Als muzikale wereldburger pendelde hij van Parijs en Rome naar Firenze en Pisa. Hij was aanwezig op het concilie van Konstanz en bezocht geregeld de kastelen van de Malatesta's. Onder zijn invloed ontwikkelde de mis zich tot een polyfone eenheid. Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus en Agnus Dei borduren verder op dezelfde gregoriaanse of wereldlijke melodie, die wordt gedomineerd door een tenorstem. Rebecca Stewart en Capella Pratensis reconstrueren zo authentiek mogelijk de Missa Sancti Jacobi zoals die op het patroonsfeest van de heilige in 1428 in de San Giacomokerk van Bologna onder leiding van de componist werd uitgevoerd.

Asse, Sint-Martinuskerk, 6 oktober 20u30.

Tel. 02/466 78 21

LD

Coco Cite 2000 op 27 en 28 oktober in Alseberg

John Woo met Tom Cruise.

20.30

WOENSDAG 18 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

The Patriot, van Roland Emmerick met Mel Gibson

20.30

ZONDAG 22 OKT

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Iedereen beroemd van Dominique Deruddere met Jossy De Pauw en Eva Van der Gucht

20.00

DINSDAG 24 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Boys dont' cry van Kimberley Peirce

20.30

WOENSDAG 25 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

The Nutty Professor van

Peter Segal

20.30

ZONDAG 29 OKT

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Man van staal van Vincent Bal

20.00

DINSDAG 31 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

The whole nine yards

20.30

TENTOONSTELLINGEN

VANAF 4 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Zonder Etiquette, fototentoonstelling met werk van Rio Stuedens.

Tot 7 november

VANAF 7 OKT

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Tentoonstelling kindertekeningen **'Een reis naar de toekomst, op weg naar het jaar 3000'**

Tot en met 11 oktober

VANAF 7 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

René Leonard, 50 jaar

kunstschilder. Leonard is een geboren Overijssenaar die streeklandschappen en dorpszichten schildert.

Tot 22 oktober, van 11.00 tot 20.00

uur, behalve op maandag.

27, 28 en 29 oktober

14, 15 EN 16 OKT

GRIMBERGEN

Dagkliniek Zeno, Psychiatrisch Ziekenhuis St Alexius, Grimbergse steenweg 40

'Eigen Werken', therapeuten en verplegend personeel pakken uit met beeldend werk van creatieve bewoners.

Van 10 tot 18 uur

15 OKT

STERREBEEK

Vormalige Gemeenteschool

Mechelsesteenweg 197

Twee Sterrebeekse hobbyclubs 'Gehandicaptenzorg' en 'Welgezind' stellen samen hun werk tentoon.

Van 10 tot 18 uur

TOT 15 OKT

SINT-PIETERS-LEEUW

Gemeentelijk CC Coloma

J. Depauwstraat 25 02-371 22 62

Retrospectieve van meester-kunsglazenier **Maurits Nevens**

Op zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur, wekdagen van 9 tot 17 uur.

TOT 22 OKTOBER

GAASBEEK/LENNIK

Kasteel van Gaasbeek 02-531 01 30

Kasteelstraat 40

Schilderijen uit Vlaams-Brabants bezit.

27, 28 EN 29 OKTOBER

VOSSEM

Gemeentelijke Zaal, Dorpsstraat 38

Het Voerse Neerhof houdt haar

22e tentoonstelling van Neerhofdieren

Op vrijdag van 20 tot 22 uur, zaterdag van 10 tot 21 uur en zondag van 10 tot 18 uur.

Info: Robert Anckx, tel. 02-767 81 61 of 02-657 56 71.

DOORLOPEND

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Schilderijen van Lies

Wageman in het caletaria.

VOORDRACHTEN CURSUSSEN

VANAF 2 OKTOBER

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

De laatbloeiersacademie najaar 2000

Olieverf (busistechiek vereist)

De Nieuwe Snout

DINSDAG 3 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Cosmologie: het heden, het verleden en de waarschijnlijke toekomst van ons universum door W. Von Rensbergen, professor Astrofysica aan de Vrije Universiteit van Brussel.

€ 14.00

VANAF 4 OKT

SINT-PIETERS-LEEUV

Gemeentelijk CC Coloma
J. Depauwstraat 25 02-371 22 62

Filosofie

€ 20 tot 22 uur

VANAF 5 OKT

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

De laatbloeiersacademie najaar 2000
Experimentele teken- en schildertechnieken

VANAF 9 OKT

OVERIJSE/JEZUS-EIK

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Jazz-legendes: cursus Jazzgeschiedenis, docent Johan Vandendriessche. De cursus bestaat uit zes lessen van twee uur.

€ 20.00

Volkssterrenwacht Mira in de wolken

Na 33 jaar barstte de Grimbergse volkssterrenwacht MIRA uit zijn voegen en daarom kwamen er enkele ruimtes bij in het gloednieuwe aangrenzende gebouw. MIRA beschikt nu over hypermoderne vergaderzalen, meerdere tentoonstellingsruimten, en een volwaardige bibliotheek en documentatiecentrum. De grote blikvanger is de interactieve sterrenkaart, een vier meter grote draaibare schijf waarop de volledige Belgische sterrenhemel is te zien. Daarmee wil MIRA de bezoekers vertrouwd maken met de sterren en de sterrenbeelden, de baan van de zon, enzovoort. De totaal vernieuwde tentoonstellingszaal brengt de bezoeker op de hoogte van de meest actuele ontwikkelingen in de sterrenkunde. Je vindt er de recentste foto's van de planeet Mars en de nieuwste generatie reuzetelescopen.

Ook de virtuele volkssterrenwacht wordt uitgebreid. Via de internetsi-

FOTO: RITA DANIELS

te krijg je documentatie over de volkssterrenwacht, de activiteitenkalender, de sterrenkundige nieuwtjes, allerhande praktische artikelen en een virtuele rondleiding in MIRA. Naar aanleiding van de nieuwbouw kun je op de zogenaamde FAQ-pagina ook terecht met vragen. Echt interessant voor de schoolgaande jeugd. Er is ook een gratis elektronische nieuwsbrief. Een mailtje naar nieuwsbrief@mira.be volstaat om je daarop te abonneren.

Meer informatie: MIRA, Abdijstraat 20, 1850 Grimbergen, tel. 02-269 12 80, fax 02-269 10 75, e-mail: info@mira.be

GH

PORTAELSKRING SPIEGELT ZICH AAN ZEEKANAAL

Het zeekanaal van Brussel naar Willebroek met zijn havens, koeltorens, industrie, boten, bruggen en sluizen stimuleert de creativiteit aan van de landschapsschilders van de Portaelskring van Vilvoorde. Ze raken nooit uitgekeken op die onmetelijke watervlakte die door de wisselende lichtspiegeling altijd andere perspectieven schept. In de zomermaanden juli en augustus trekken de landschapsschilders van de Portaelskring er iedere zondag op uit met hun verf en penseel. Hun mentor is Jan Van Lysebetten, een gepensioneerd docent van de Portaelschool. 'Ook voor mij is het zeekanaal een oude passie. Ik inspireer me nu onder meer op oude postkaarten die zijn gemaakt over het zeekanaal. Zelf herinner ik me nog levendig de zondagstoeristen die met de plezierbootjes Vilvoorde bezochten. Bij De Kuyper kwamen er velen paardenvlees eten. Thuis heb ik ook nog schilderijen staan van de teloorgegane cokesindustrie.'

Jan Van Lysebetten selecteerde ruim 50 werken voor het herfstsalon van de Portaelskring, die deze maand worden tentoongesteld in het stadhuis van Vilvoorde. De tentoonstelling sluit aan bij 450 jaar zeekanaal en wordt daarom ook opgezet in samenwerking met de nv Zeekanaal. 'De schilderijen over het kanaal vormen een belangrijk tijdsdocument', vinden Jan Van Lysebetten en Guido Verhaeghe, de voorzitter van de Portaelskring. 'Het sociale aspect van onze hobby is even belangrijk als het artistieke. De landschapsschilders maken er op zondag een gezellige daguitstap van. Als ze aan het schilderen zijn, prikkelen ze de nieuwsgierigheid van de vele kijklustigen en passanten. De 'ververs' noemt men ons in Haren als we er in een plaatselijk café tijdens de middagpauze iets drinken en elkaar onze ontwerpen laten zien.'

De landschapsschilders van de Portaelskring maken ook uitstappen buiten de streek. Zo zijn ze geregeld te gast in het schilderachtige dorpje Thon in de Ardennen. Ze namen dit jaar ook opnieuw deel aan een wedstrijd in Knokke waar ze de finale haalden en in de prijzen vielen. Dat wijst volgens Jan Van Lysebetten en Guido Verhaeghe ongetwijfeld op een zeker niveau.

De vernissage van het herfstsalon van de Vilvoordse Portaelskring heeft plaats op 13 oktober om 20 uur op het stadhuis in Vilvoorde. De tentoonstelling is er te bezichtigen tot 22 oktober. Ze is open in de weekends van 10 tot 12 uur én van 14 tot 17 uur. Tijdens de werkdagen alleen in de namiddag toegankelijk.

GH

VANAF 10 OKT

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

De laatbloeiersacademie najaar 2000

Kalligrafie

18 OKT EN 15 NOV

TERVUREN

CC Papeblok 02-768 03 00
Vandersandestraat 15

Fotografieren kan je leren

Info: 02-767 78 29

René Leonard, 50 jaar kunstschilder

24 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

De nieuwe uitdagingen voor de **architectuur van morgen**, door Vlaams Bouwmeester hOb Van Reeth.

● 14.00

25 OKT**LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Kinderatelier **Knutselen met rubber**, voor kinderen tussen zes en twaalf jaar.

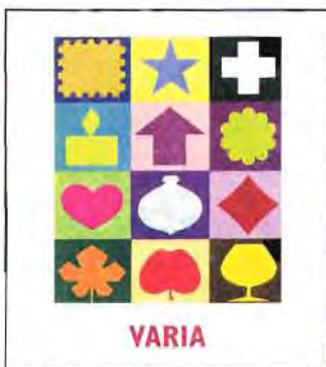
Van 14 tot 16 uur

VANAF 28 SEP**KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721 28 06

Lijsterbessenbomenlaan 6

Aquarelatelier voor volwassenen, 12 sessies telkens op donderdagnamiddag van 13 tot 16 uur.

VARIA**4 EN 5 OKT****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Muzikantenstad, voor senioren.

● 14.00

ZATERDAG 7 OKT**DUISBURG/TERVUREN**

Pachthof Stroykens 02-767 49 80

Merenstraat 19

Weging van de zwaarste pompoen van de Benelux.

Een organisatie van de Belgium Pumpkin Confederation i.s.m. de World Pumpkin Confederation, het VVV en het gemeentebestuur van Tervuren.

● 15.30

VAN 8 TOT 14 OKTOBER Wereldvrouwenmars in België, Brabantse vrouwen stappen mee tegen armoede en geweld. Er wordt vanuit drie hoeken van Vlaanderen naar Brussel gestapt: vanuit Oostende via Gent en Dilbeek, vanuit Hoogstraten via Antwerpen, Mechelen en Vilvoorde en vanuit Maasmechelen via Hasselt, Diest, Aarschot, Leuven, Kortenberg en Tervuren.

Wie wil deelnemen schrijft zich zo snel mogelijk in op het nummer 02-536 11 27. Meer gedetailleerde informatie over het traject van de vrouwenmars in Vlaams-Brabant is te verkrijgen op de nummers 02-536 11 53, 02-629 23 72, 016-26 73 21 of 016-26 73 22.

VRIJDAG 13 OKT**AFFLIGEM (ESSENE)**

De Montil **Samen Zingen voor Nieuw Leven**, met Will Tura en het Leuvens Universitair Koor, een initiatief van de Marnixkring Asse-Hoppeland ter onder-

steuning van het Project Navelstrengbloedbank van prof. Dr. Marc Bogaerts van de UZ van de KU Leuven. Een groots opgezette zangavond waar u uw steentje kunt bijdragen in de strijd tegen leukemie.

Inschrijvingen: 09-254 45 66

● 19.45

ZATERDAG 14 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Hongaarse kookavond voor homo's, lesbiennes en bi's

Organisatie Sacha

Info: 02-520 77 30

● 18.00

14 OKT**VILVOORDE**

Stedelijke School Groenstraat

Groenstraat 21

10 jaar stedelijke Basis-school met een tentoonstelling over de geschiedenis van de school, poppentheater, jeugdlied en een optreden van Patrick Riguelle en Jan Hautekiet met achteraf een dansparty.

Info: 02-251 27 13

14 OKT**ZELLIK/ASSE Jaarmarkt met veeprijskamp**

Vanaf 10 uur

Info: tel 02-454 19 43

EXPO**Kinderen kijken vooruit**

Zijn kinderen optimistischer dan volwassenen? Of worden zij nog meer gekweld door angstvisioenen zodat ze op zoek gaan naar bescherming? Zowat alle psychologen zijn het erover eens dat jongeren hun gedachten eerlijk en onbevangen kunnen weergeven in tekeningen of andere kunstuitingen. Aan de expositie in de Moelie kunnen alle kinderen tussen 3 en 12 jaar deelnemen, ook als ze niet in Linkebeek wonen.

Tijdens het kermisweekend van zaterdag 7 oktober tot en met woensdag 11 oktober wordt in het Gemeenschapscentrum De Moelie een tentoonstelling gehouden van kunstwerken van kinderen (tekeningen, schilderijen, collages, foto's, knutsel- en boetseerwerk of keramiek). De kinderen moeten hun visie geven op het thema 'Een reis naar de toekomst- op weg naar het jaar 3000'. Er zullen ongetwijfeld sprookjesfiguren achter de computer of met een GSM te bewonderen zijn.

Linkebeek, De Moelie, van zaterdag 7 tot woensdag 11/10.

Info: 021380 77 51

LD

Evenementenkalender

Naar goed gebruik heeft Toerisme Vlaams-Brabant vzw ook voor de laatste vier maanden van dit jaar een evenementenkalender samengesteld waarin de meest in het oog springende culturele en folkloristische activiteiten zijn opgenomen die in Vlaams-Brabant op het programma staan, gaande van een middeleeuwse spooktocht tot de verschillende kerstmarkten in de provincie. De kalender is overzichtelijk opgemaakt met per maand een lijst met datum, de naam van het gebeuren, het tijdstip, een infonummer, alsmede een korte beschrijving van een aantal activiteiten. Deze kalender is gratis te verkrijgen in de openbare bibliotheken, de culturele centra en de verschillende diensten voor toerisme in Vlaams-Brabant. U kunt hem ook telefonisch aanvragen op het nummer 016-26 76 20, per fax op het nummer 016-26 76 76 of via e-mail: toerisme@vl-brabant.be.

22e Week van het bos: 'Een bos vol verBeelding'

Van 1 tot 8 oktober heeft in heel Vlaanderen de Week van het Bos plaats. Met als thema 'Een bos vol verBeelding' wil het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Bos en Groen, het spanningsveld tussen natuur en cultuur verkennen.

De centrale activiteiten tijdens de opening van deze Week hebben op 1 oktober plaats in het Zoniënwoud, op de site van de oude priorij van Groenendaal. In de voormiddag gaat de Week van start in het CC De Bosuil in Jezus-Eik, waar overigens ook twee gelegenheidstentoonstellingen te bewonderen zijn en in de namiddag in een tent in Groenendaal. Daar zijn workshops, kinderanimaties en geleide wandelingen met muzikale intermezzo's.

Tijdens weekdagen zijn er geleide wandelingen voor schoolgroepen (info: GC Bosuil, 02-657 31 79) en van 1 tot 8 en op 15 oktober zijn er boswandelingen onder leiding van Natuurgidsen Zoniënwoud. Vertrek om 14.30 aan GC De Bosuil.

In het Hallerbos zijn er van 2 tot 20 oktober geleide boswandelingen voor scholen (info: 02-356 42 59). Op 1 oktober is er een Paddenstoelenwandeling (info: 02-356 42 59).

In Hoeilaart heeft op 8 oktober een Kasteelconcert plaats in het Bosmuseum, om 11 en om 15 uur,

een organisatie van het Festival van Vlaanderen. Verder ook geleide wandelingen op het tentoonstellingsparcours op de site van de oude Priorij van Groenendaal. (info: 070-77 11 11).

In Jezus-Eik is er op zondag 8 oktober een Sprookjesfakkeltocht, een organisatie van het oudercomité van de Vrije Basisschool OLV Jezus-Eik. (info: 02-657 15 37).

Op zondag 15 oktober heeft in Vilvoorde het vierde Vlaams Kampioenschap Houthakken plaats, net als het Derde Vlaams Kampioenschap Boomslepen en de Eerste Wedstrijd Boomklimmen. (info: 02-657 93 64)

Het meisje en de meeuw

Van 18 tot 23 oktober loopt in GC De Bosuil in Jezus-Eik een overzichtstentoonstelling met werk van fotograaf Jacques Weygaerts (1948) uit Zaventem. Weygaerts studeerde aan de Academie voor Schone Kunsten in Leuven waar hij in 1992 het diploma van hoger kunstonderwijs in de artistieke fotografie behaalde. Werk van hem werd bekroond op de internationale salons van Epinal, Folkstone, Amsterdam en Luik. Op de overzichtstentoonstelling in De Bosuil is onder meer het fotoverhaal (z/w) te zien dat Weygaerts maakte bij het gedicht 'De meeuw' van Goele Van Roy. Een jonge vrouw, Lana, komt tijdens haar dagelijkse strandwandeling in contact met een dominerende meeuw, Nincky, die het mannelijke symboliseert en haar erotische fantasie op hol doet slaan.

Info: GC De Bosuil, tel. 02-657.31.79 en Jacques Weygaerts, Kouterlaan 59, 1930 Zaventem, tel. 02-720 34.04, e-mail: jacques.veygaerts.artphoto@planetinternet.be tel. 02-269 12 80, fax 02-269 10 75, e-mail: info@mira.be

WOENSDAG 18 OKT

ZAVENTEM

Cultuurhoeve van het Maria-Dalkasteel

Diavoorstelling over India

VTB VAB Cultuur Afdeling Zaventem

Info: 02-720 23 92

€ 20.00 (stipt!)

VRIJDAG 20 OKT

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Meentquiz, een multimedia quiz in samenwerking met Gemeentebib Beersel.

€ 20.00

ZONDAG 22 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamenjelaan

Wandeling voor homo's, lesbiennes en bi's in het Meerduhwoud

Organisatie Sacha

Info: 02-520 77 30

Vertrek: 13.00 aan de parking van CC Westrand

ZONDAG 22 OKT

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoestraat 67

Jaarlijkse Verenigingsbeurs

met de uitreiking van de 'Cultuurpersoonlijkheid van deze eeuw' voor Sint-Genesius-Rode.

Van 13.30 tot 19.00 uur

22 OKTOBER

DWORP/BEERSEL

Manège Padenborre, Padenborre

Sint-Hubertusviering

Info: 02-380 35 93

€ 11.00

MAANDAG 23 OKTOBER

ASSE-ZELLIK

CC Den Horinck

Noorderlaan 20 02-466 78 21

Seniorenmiddag 'Net als toen' met Lize Marke

€ 14.30

27 OKTOBER

GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht Mira, Abdijstraat 22

Waarnemingsavond

Info: 02-269 12 80.

28 OKTOBER

GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht Mira, Abijstraat 22

Voordracht over veranderlijke sterren

Info: 02-269 12 80

€ 15.00

28 OKTOBER

TERVUREN

Markt

Sprookjeswandeling, een avontuurlijke verhalenwandeling voor de hele familie.

De kinderen mogen verkleed komen of een keuze maken uit de verkleedkist van de lieve vertelheks. Verder zorgt de vertelheks voor een heus heksendrankje, bijzondere raadgevingen en uitzonderlijke verhalen. Bij het einde van de wandeling krijgt elk dapper kind een diploma.

Info: VVV Tervuren, 02-769 20 81

€ 18.30

29 OKTOBER**TERVUREN**

Sint-Janskerk

**Sint-Hubertusviering,
processie naar de
Sint-Hubertuskapel en
dierenwijding.**

**Nadien een jachthoorn-
concert op het marktplein.**

Info: 02-767 59 03

🕒 10.30

Een keizerlijke parabel

Keizer Karel V is naar aanleiding van de vijfhonderdste verjaardag van zijn geboorte in Gent dit jaar, her en der al herhaaldelijk ten tonele gevoerd. De muziektheaterproductie 'Karel, man en paard' die gerealiseerd werd door Jari Demeulemeester van de Ancienne Belgique, breidt een hoogstaand slot aan dit herdenkingsjaar. 'Karel, man en paard' is een reis door de kosmopolitische wereld van 500 jaar geleden, met Brussel als vertrek- en aankomstplaats. De toeschouwer krijgt een muzikaal, theateraal en visueel spektakel voorgeschoteld dat bol staat van mooie muziek en aanstekelijke humor. Geen musical en ook geen historische of musicologische reconstructie, maar een parabel over macht die een bewogen tijdperk naar onze eeuw katapulteert. Boegbeeld van de hedendaagse Vlaamse folk Dirk Van Esbroeck zorgt voor de muziek. Wannes Van de Velde maakte de teksten en regisseur Marc Peeters en acteur Karel Vingerhoets tekenen voor een vernieuwende, opwindende theatervorm.

'Karel, man en paard' is op 13 oktober om 20 u. te zien in de stadsschouwburg in Leuven, tel: 016-22 21 13. Van 6 oktober tot 4 november loopt er een tournee die verschillende culturele centra in Vlaanderen aandoet.

Info: Garifuna vzw, tel: 014-85.37.03, fax: 014-85.47.34, e-mail: garifuna@village.uunet.be

Kanjers van pompoenen

'We steken een stokje op een duim afstand van de schil', toont Marc Trappeniers mij, 'zo kunnen we zien hoeveel de pompoen aangroeit per dag.' We staan voor een reuzenexemplaar van een pompoen in een tuin aan de Zuerberg in Duisburg. De vrucht ligt enigszins verborgen in een laag, geïmproviseerd serretje afgedekt met plasticfolie. Een zestigtal deelnemers in Duisburg bereidt zich zo voor op de pompoenweging van 7 oktober aanstaande. Die dag worden wereldwijd reuzenpompoenen gewogen. Enkele uren nadien kan iedereen via internet aflezen wie de nieuwe wereldkampioen is. Marc Trappeniers is de secretaris van de Belgian Pumpkin Confederation. 'Wij zijn erkend door de World Pumpkin Confederation voor de organisatie van, en de weging op het officiële pompoenkampioenschap van België, Nederland en Luxemburg', zegt Marc terwijl hij het serretje weer zorgvuldig afsluit. 'Vorig jaar hadden wij hier een pompoen van 325 kg die geteeld werd door de 14-jarige Kristof Sommerijns uit Duisburg. Het was ook het Europese record en het vierde zwaarste stuk wereldwijd. Dit jaar zal het wel wat minder zijn omwille van de regen in juli.' Pompoenen behoren tot de komkommerfamilie en zijn gemakkelijk te telen. De zaden zijn zeer kiemkrachtig en groeien stevig door. 'Het juiste zaad is het belangrijkste', verzekert Trappeniers. 'Ik bestel mijn zaad rechtsreeks in Amerika. Daar zitten de grootste specialisten. Verder zaaïen rond Sint Marcus (25 april), een afgeschermd plaatsje in de zon, een humusrijke grond, wat aangepaste meststof en, hier bij ons, soms een beetje bijverwarmen tot na de ijsheiligen (25 mei). Voor de rest zorgt de natuur wel.' Een gave pompoen kun je een jaar bewaren en er bestaat een groot assortiment aan gerechten op basis van pompoen. Een klassieker is de pompoensoep, maar daarnaast zijn er nog soufflé's, terrine's, beignets, gepaneerde en gegratineerde gerechten en zelfs taarten op basis van deze merkwaardige vrucht. In Duisburg kunnen op 7 oktober as de pompoenen worden binnengebracht in het pachthof Stroykens vanaf 10 uur. De eigenlijke weging start om 15.30 uur. De toegang is gratis. De weging zelf kost 100 frank per pompoen. Op 28 oktober organiseert de vereniging nog een Halloween-optocht door Tervuren.

Info: Marc Trappeniers Tel: 027 671 053

Werelwijd: <http://www.backyardgarden.com/wcgp/index.html>

FS

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 november tot 4 december 2000 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 6 oktober a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar **RandUit Agenda 02/767 57 86**. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: **Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren**, met de vermelding **RandUit Agenda**.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE: **Geneviève Ostyn**.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Chris Vandendriessche**.

VORMGEVING: **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK: **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Henry Coenjaarts, Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse minister van Jeugd, Cultuur, Stedelijk beleid, Huisvesting en Brusselse aangelegenheden.

Meer bos in de rand

De Vlaamse regering moet eerstdaags beslissen over de aankoop van ruim 770 hectaren bos-, natuur- en landbouwgebied in de Vlaamse rand rond Brussel tijdens de komende vier jaren. Een voorstel in die zin van de Vlaamse administratie geniet alvast de volle steun van de bevoegde minister van Leefmilieu Vera Dua.

Begin dit jaar keurde de Vlaamse regering al het zogeheten Bruegelproject 2002 goed (zie Randkrant nr 7 van juli 2000). Bedoeling van dit project is om alle bestaande natuur-, bos- en parkgebieden uit de 'Groene Rand' samen te brengen in één globaal programma.

Tevens zou gepoogd worden om de bestaande gebieden en terreinen die toebehoren aan andere publieke overheden, in de mate van het mogelijke, met elkaar te verbinden zodat er een aaneengesloten ecologische structuur ontstaat die een doeltreffend beheer mogelijk maakt. Om dit te realiseren is het echter nodig om de tussenliggende gebieden, die nu vaak zijn opgesplitst in meerdere gewestplanbestemmingen, aan te kopen.

Ecologisch netwerk

De afdelingen Natuur, Land en Bos en Groen van de Vlaamse administratie voor Leefmilieu (AMINAL) heeft nu een concreet Stappenplan opgesteld met een precieze timing om over een periode van vier jaar ruim 770 hectaren bos-, natuur- en landbouwgebied te onteigenen en aan te kopen. Het voorstel komt eerstdaags op de tafel van de Vlaamse regering, maar volgens een kabinetsmedewerker van Milieuminister Dua kan het Stappenplan alvast rekenen op de volle steun van de minister. Zoals de auteurs van het plan ook benadrukken past het trouwens perfect binnen de aanbeve-

lingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en van het Vlaams regeerakkoord dat voorziet in de verwerving van 15.000 hectaren bos-, duin- en natuurgebied tegen het einde van de legislatuur.

Het hele plan sluit aan bij de voorstellen die door de professoren Cornelis en Hermy van het Laboratorium

ROBERT TUJUMOTO

alleen ecologisch belangrijk', zo schrijven Cornelis en Hermy nog in hun rapport. 'Het zorgt ook voor vrijwaring van de landschappelijk waardevolle open ruimte en er zijn heel wat mogelijkheden op cultuur-historisch en recreatief vlak. Bovendien wordt hierdoor de verdere verstedelijking en verfransing van de Vlaamse

rand tegen gegaan.'

Het Stappenplan onderscheidt drie grote ecologische netwerken: de Bruegelvallei van Gaasbeek tot Sint-Anna-Pede, het Hallerbos en het Zoniënwoud ten zuiden van Brussel en een ring rond Grimbergen en Vilvoorde, met uitlopers tot Sterrebeek.

Bruegelvallei

De Bruegelvallei vertrekt van het kernpunt

gevormd door de openbare parken van Gaasbeek en Groenenberg die via de Laarbeekvallei en de Molenbeekvallei verbonden worden met de watermolen en het kerkplein van Sint-Anna-Pede, en verder met een uitgestrekt natuurgebied aan de Ninoofsesteenweg in de omgeving van het Sint-Annakasteel. Het vormt een aangesloten groenstructuur met in hoofdzaak natuur-, bos- en parkgebieden met een lengte van meer dan 8 km. De Vlaamse Gemeenschap bezit of beheert in dit gebied reeds 104 ha. Bedoeling is om nog eens 135 ha aan te kopen. Bovendien zullen beheersovereenkomsten worden gesloten met openbare besturen (onder meer met de gemeente Dilbeek voor de dorpskern van Sint-Anna-Pede, en met de NMBS voor de spoorwegbermen van de spoorlijn Brussel-Oostende die door het gebied loopt) om bepaalde terreinen te integreren in het globale project.

Op die manier ontstaat een ecologisch verbindingsgebied tussen de bestaande domeinen en natuurgebieden, maar worden ook een aantal bedreigde waardevolle natuurgebie-

voor Bos, Natuur en Landschap van de KU Leuven in opdracht van de Afdeling Bos en Groen werden uitgewerkt. Cornelis en Hermy benadrukken het grote belang van een samenhangend en functioneel ecologisch netwerk. 'De huidige versnippering van natuur-, bos- en parkgebieden kan er voor zorgen dat populaties van planten en dieren geïsoleerd raken en in hun bestaan bedreigd worden', zo schrijven ze in hun rapport 'Het sluiten van de Groene Gordel in de Vlaamse rand rond Brussel'. 'Een goed uitgewerkte ecologische structuur waarbij verschillende deelgebieden met elkaar worden verbonden via corridors en tussenliggende stapstenen is dus zeer belangrijk voor de instandhouding van heel wat planten- en diersoorten.' De huidige gewestplannen met een mozaïek van eerder kleine gebieden houden daarmee onvoldoende rekening en bieden ook onvoldoende mogelijkheden om de waardevolle gebieden te vrijwaren en vooral om een duurzaam en effectief beheer te garanderen.

'De creatie van een groen netwerk in de Vlaamse rand rond Brussel is niet

den en landschappen in de dichtbevolkte rand veilig gesteld. Iets meer dan de helft van de aan te kopen terreinen (77 ha) is bos of zal als bos-uitbreidingsgebied of park worden uitgebouwd, iets minder dan de helft is of wordt natuurgebied. Zo worden de bestaande akkers en weilanden rond het domein van Gaasbeek en het park Groenberg behouden als open landschappen en gedeeltelijk als bos-uitbreidingsgebied. In de Laarbeek- en de Molenbeekvallei worden de bestaande landschapselementen zoals populierenrijen, haagkanten, hak-houtbossen van onder meer zwarte els, es, meidoorn en hazelaar verder uitgebreid en aangevuld, terwijl de vochtige hooi- en weilanden als natuurgebied worden ontwikkeld. Het kloostergebied aan de Stenen Brug blijft behouden als parkgebied, terwijl verder naar het spoorwegtalud een natuurgebied zal komen dat aansluit op het eiken- en haagbeukenbos langs de andere kant van de spoorweg. Dit bos sluit op zijn beurt aan bij een beukenbos en bij het Ijsbos met vooral populieren, hazelaar, boswilg, wilg, tamme kastanje en es. De verwaarloosde boomgaard en de omgeving van de kerk van Sint-Anna-Pede worden verder ontwikkeld tot parkgebied. Om de verbinding te maken met het park van Sint-Anna, aangelegd in Engelse landschapsparkstijl met weilanden, gazons, loofbosjes, boomgaarden en waterpartijen, moet het woongebied in het centrum van Pede, waar nog niet gebouwd is, mee in de groene structuur worden opgenomen. Het weiland met populieren in het westen van het park van Sint-Anna wordt uitgebouwd tot een bosgrasland. Door het huidige Stappenplan van de Vlaamse regering worden niet alleen fundamenteel ecologische doelstellingen gerealiseerd, maar bovendien wordt ook de historische context van het landschap dat zo intens verweven is met de figuur van Bruegel gekoesterd.

Tussen Zenne en Zoniën

De zone Hallerbos-Zoniënwoud heeft als belangrijkste ankerpunt het Zoniënwoud, het grootste bos van

Vlaanderen. Beide bossen zouden gevoelig worden uitgebreid met aanpalende bos- en akkergebieden. Vanuit Zevenbronnen (Sint-Genesius-Rode) wordt het Zoniënwoud opnieuw verbonden met het Hallerbos, waardoor een bijna aaneengesloten gebied ontstaat vanaf het biologisch zeer waardevolle kasteelpark Lembeekbos dat zich pal op de taalgrens bevindt, tot aan het Margijsbos in Loonbeek (Huldenberg) en de Nationale Plantentuin in Meise. Al deze ankerpunten vormden vroeger één groot koolwoud en zullen nu opnieuw met elkaar worden verbonden. Op dit ogenblik beheert het Vlaamse Gewest reeds 3100 ha in deze sector en de bedoeling is om er nog eens 515 ha te kopen (395 ha bos en bosuitbreidingsgebied, 120 ha natuurgebied). Net zoals met de Bruegelvallei zullen ook hier een aantal partnerschappen worden afgesloten met de vzw Natuurreservaten die een aantal natuurreservaten in het gebied beheert.

ren. Verder dient nog een oplossing te worden gevonden voor het beheer van een aantal gebieden die nu nog eigendom zijn van andere publieke overheden en waarvan de toekomst soms zeer onzeker is. Dat is onder meer het geval voor de omgeving van het Kasteel Groenendaal in Hoeilaart (nu nog beheerd door de federale Regie der Gebouwen), het stuk van het Zoniënwoud dat zich op Vlaams grondgebied bevindt (eigendom van de federale overheid), de Renbaan van Groenendaal (eigendom van de vzw Société Royale d'Encouragement pour l'Amélioration des Races de Chevaux en Belgique die momenteel in vereffening is), het Park van Tervuren (beheerd door de Regie der

Gebouwen) en het park en de Nationale Plantentuin in Meise. Een aantal van de aan te kopen gebieden hebben momenteel al een speciaal beschermingsstatuut (zones gelegen in vogelrichtlijngebieden, habitatrictlijnen, enz.) en sluiten direct aan bij of vormen enclaves in bestaande natuur- en bosgebieden. Door al die gebieden niet elkaar te verbinden wil de Vlaamse overheid ook hier een aaneengesloten ecologische groenstructuur van bos-, natuur- en parkgebieden creëren met een totale lengte van meer dan 11 km. Bovendien wordt op die manier voorkomen dat waardevolle terreinen alsnog zouden verloren gaan.

Grimbergen-Vilvoorde

De derde gebied tenslotte heeft als ankerpunt het oude vliegveld van Grimbergen en maakt via de Maalbeekvallei en het gemeentelijk domein De Borghet verbindingen met de biologisch zeer waardevolle vallei van de Tangebeek in Vilvoorde tot aan het park Ter Meeren in Sierrebeek. Langs de andere kant worden een aantal verbindingen gelegd naar het Bos van Aa en het gebied rond de visputten van Weerde. Hier is het onmogelijk om nog een echt aaneengesloten ecologisch netwerk te realiseren, maar bedoeling is om een aantal strategisch gelegen gebieden te kopen die als een soort stapstenen de verschillende terreinen met elkaar verbinden.

Momenteel beheert het Vlaams Gewest in deze zone 22 ha bos-, natuur- en parkgebied, het voorstel is om niet minder dan 126 ha bijkomend aan te kopen in de vallei van de Tangebeek (het huidige Tangebeekbos is reeds eigendom van het Gewest) en de Maalbeekvallei. Met de gemeente Grimbergen zal een beheersovereenkomst worden gesloten voor de bebossing van het oude vliegveld (70 ha) en voor het beheer van het domein De Borghet (60 ha). Dit domein is een uniek gebied in de Zennevallei omdat het zowat de enige natuurlijke restant is van een zekere omvang van een uitgestrekt elzenbroek dat hier reeds in de 18de eeuw lag.

Paul Geerts

Frans meesterwerk ontdekt in de kerk van Sterrebeek

FOTO: PASCAL FICHAMON

Sint-Pancratiuskerk in Sterrebeek

Dat kerken waardevolle voorwerpen bevatten, is algemeen bekend. We hebben het niet voor niets over 'kerkschatten'. Als ze al eens in het nieuws komen is het over het algemeen omwille van een diefstal. Gelukkig haalt soms ook positief nieuws de media. Dat was eind juli het geval met de ontdekking in de Sint-Pancratiuskerk van Sterrebeek van een werk van de 17de-eeuwse Franse schilder Nicolas Poussin (1594-1665).

De ontdekking mag op naam geschreven worden van Pierre-Yves Kairis, die als kunsthistoricus is verbonden aan het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium te Brussel.

In de rijke fotografische databank van het KIK was hem de gelijkenis opgevallen tussen een aquarel van Poussin (een *modello*, d.i. een voorstudie die ter goedkeuring aan de opdrachtgever wordt voorgelegd) en een schilderij in de kerk van Sterrebeek, met de dood van de Maagd Maria als onderwerp. Elk boek over de schilder Poussin vermeldt dat hij in 1623 van de pas aangestelde aartsbisschop van Parijs Jean-François de Gondi de opdracht kreeg een *Mort de la Vierge* te schilderen, maar dat sinds 1814 elk spoor van het werk ontbreekt.

Is er voor een kunsthistoricus meer nodig dan dit om zijn hart een paar tellen te doen overslaan?

Kairis nam op 17 juni 1999 contact op met Jan Henckens, oud-directeur van het Sint-Jozefscollege van Woluwe en sinds 1997 parochiepriester van Sterrebeek, met de vraag

of hij het kerkarchief mocht inkijken. Het was het begin van een zoektocht die eigenlijk nog niet ten einde is, want er ontbreken nog enkele belangrijke scharniermomenten in de lotgevallen van het doek. Vast staat evenwel dat het een origineel werk van Poussin betreft. Dat werd ondermeer bevestigd door Pierre Rosenberg, president-directeur van het Louvre en eminent Poussin-kenner.

Poussin in Sterrebeek!?

Het levensverhaal van het doek *La Mort de la Vierge* begint zoals gezegd met de bestelling van het werk door aartsbisschop de Gondi. Het was bestemd voor een zijkapel van de kathedraal van de Notre-Dame te Parijs. Daar heeft het gehangen tot in de roerige dagen van 1793. Dan werd het overgebracht naar

het *Dépôt national des Monuments français*, waar het een eerste, slechte restauratie onderging. In 1797 kwam het in het Louvre terecht. Vijf jaar later werd het naar Brussel getransporteerd, naar een van de 15 provinciale musea die Napoleon Bonaparte gecreëerd had. Daar werd het heel snel als secundair, en zelfs als een kopie beschouwd. Het onderging een tweede restauratie, en dat door een leerling die hiermee een proeve van zijn kunnen moest leveren. Tot in 1814 werd het geïnventariseerd als 'd'après le Poussin', maar sindsdien was men het spoor bijster. Dat het nu opduikt in de kerk van Sterrebeek, bewijst dat het op een of ander ogenblik door het Brusselse museum in depot moet zijn gegeven. Wanneer dat precies is gebeurd en om welke reden, is nog niet achterhaald. Het enige aanwijsbare feit

zou de vermelding in het kerkarchief kunnen zijn dat in 1820 een doek met de titel *L'Ascension* van de muur gevallen was en dat men het verving door een werk met dezelfde afmetingen. Het werk van Poussin is niet gesigneerd. In de inventarissen van de kerk en van de Brabantse kunstschaten, - maar die dateren pas van na de Tweede Wereldoorlog -, wordt het steevast als 'anoniem', 'Vlaamse School 17de eeuw', of 'in de

trant van Caravaggio' opgetekend. Indien men indertijd had geweten dat in de Sint-Pancratiuskerk van Sterrebeek een origineel werk had gehangen van Poussin, 'de vader van de Franse schilderkunst', dan zou het waarschijnlijk al lang een andere bestemming hebben gekregen. Het zou wel eens kunnen dat er ook nu stemmen opgaan om het doek eerder een museaal dan een 'kerkelijk' onderkomen te geven.

*'Een van Dyck in Zaventem
en nu een Poussin in
Sterrebeek, het zijn mooie
artistieke adelprieten voor
de randgemeenten'*

De Dood van Maria

Het teruggevonden schilderij van Poussin (203 x 138) stelt een thema voor dat in de 17de eeuw meermaals voorkomt, nl. de stervende Moeder Gods beweend door de apostelen. Maria ligt centraal in het licht dat van boven afstraalt. Haar hoofd is naar rechts gebogen, haar blik is vredig. Twee vrouwen staan haar bij. Op de voorgrond zitten of knielen enkele apostelen, Sint-Jan links, Petrus vooraan, afgekeerd van het sterfbed en in een peinzende houding. Oprachtgever, aartsbisschop de Gondi, krijgt een ereplaats en torent met zijn mijter boven de anderen uit. Hij neemt op het schilderij de plaats in die traditioneel aan de H. Petrus toekwam. Op die manier dankte de schilder zijn donateur. Boven links zijn twee engelen in de vorm van putti geschilderd; Zij brengen de laurierkrans aan waarmee de H. Maagd gekroond wordt en die in apocriefe teksten de aankondiging van de dood symboliseert.

De artistieke waarde

Aan het eind van het artikel dat Pierre-Yves Kairis aan deze vondst heeft gewijd (*), schrijft hij: 'La découverte de la Mort de la Vierge ouvre incontestablement de nouvelles pistes pour la recherche poussinienne.' Het gaat inderdaad om een tamelijk vroeg werk van de kunstenaar - hij was 28 jaar toen hij het schilderde -, en uit zijn eerste Parijse periode is slechts weinig werk bekend. Om de invloeden die hij had ondergaan na te trekken en om te zien of het reeds zijn latere oeuvre aankondigt, is het m.a.w. van het grootste belang. Nicolas Poussin is tijdgenoot van een hele lichterling belangrijke kunstenaars zoals o.a. Ribera, Zurbaran, Velasquez (Spanje), Rubens, Jordaens, Van Dyck, Hals, Rembrandt (de Zuidelijke en de Noordelijke Nederlanden), de la Tour, Le Nain, Lorrain (Frankrijk). Hij werd in 1594 geboren in Normandië, maar vertrok reeds in 1612 naar Parijs om zich in de teken- en schilderkunst te bekwamen. Zoals zovelen in die tijd kwam hij in de ban van de Italiaanse renaissance. Hij ondernam in 1622 twee pogingen om naar Italië te gaan, maar kwam wegens geldgebrek slechts even tot in Firenze. Terug in Parijs maakte hij o.m. het hier besproken werk. Dat en andere kleinere opdrachten stelden hem in staat in de lente van 1623 opnieuw richting Italië te trekken, naar Venetië en naar Rome. Daar koesterde hij al vlug een passie voor Titiaan. Stilaan begon het hem voor de wind te gaan, want de opdrachten volgden elkaar nu snel op. In de jaren '30 zou hij samen met Lorrain, die eveneens in Rome verbleef, een van de grote meesters van het klassieke 17de-eeuwse landschap worden. Hij verliet de eerder zware Vene-

FOTO: KIK AMSTERDAM

tiaanse stijl en keerde zich naar de edele, renaissancistische kunst van Raffaël, in zoverre dat hij ook de naam 'Raffaël van de 17de eeuw' opgespeld kreeg. In 1640 riep de Franse koning Lodewijk XIII hem terug naar Parijs waar hij o.m. in het Louvre werkte, maar Rome liet hem niet los. In 1642 keerde hij weer naar de eeuwige stad en bleef er tot aan zijn dood.

Hoe moet het nu verder?

De vondst van Pierre-Yves Kairis en de onomstootbare identificatie betekenen een enorme aanwinst van ons kunstpatrimonium. Hoewel het belang van het werk onloochenbaar is, zal men toch erg voorzichtig moeten zijn met het trekken van conclusies i.v.m. de artistieke waarde ervan. Het is op dit ogenblik slechts een flauw afkooksel van wat het oorspronkelijk moet zijn geweest.

25

Het doek vertoont een enorme slijtage en de overschildering is van die aard dat het maar zeer de vraag is of de echte Poussin nog wel ooit helemaal te voorschijn komt.

Een restauratie zal hoe dan ook geen sinecure zijn, maar loont alleszins de moeite. Het restauratieatelier van het KIK zal deze klus proberen te klaren. Daarvoor dient er naar schatting eerst twee miljoen frank gevonden te worden. De Vlaamse Gemeenschap, de provincie en de gemeente Zaventem zijn haast zekere geldschieters, maar er wordt ook gedacht aan een vorm van sponsoring. Daarna moet *De Dood van Maria* terug naar de Pancratiuskerk waar parochiepriester Jan Henckens het doek een ereplaats te geven in het koor van de kerk.

Maurits Wynants

(*) P.-Y. KAIRIS, *Poussin avant Poussin: la "Mort de la Vierge" retrouvée in Revue de l'Art*, nr. 128 (2000-2), p. 61-69.

Met dank aan de heren Pierre-Yves Kairis en Jan Henckens voor de verstrekte inlichtingen en de bereidwilligheid waarmee ze ons te woord stonden.

French masterpiece discovered in Sterrebeek

At the end of July a work was discovered by the 17th-century French painter Nicolas Poussin (1594 - 1665) in the Saint Pancratius Church of Sterrebeek. Entitled 'La Mort de la Vierge', the painting was originally intended for the Notre-Dame Cathedral in Paris. In 1797 it was put in the Louvre, and five years later it arrived in Brussels, to be displayed in one of the provincial museums which Napoleon Bonaparte had created. There the painting was regarded as a second-rate work, perhaps even a copy, and it was restored twice. Some time after that all trace of it was lost, and how it ended up in Sterrebeek is still a mystery. However, it is clear that this masterpiece (which will now undergo yet another restoration) is a find of great artistic importance!

NAER TLEVEN

Ik zie het voor me. Het is juli en de heren-jagers hebben het warm. Hun versierde hessen en dijbroeken, open-gewerkte pofmouwen, kleurige kousen, zwerige mutsen zijn al bij al geen harnassen en toch zware pakken. De dame in hun gezelschap, Maria, de zus van de keizer, is ook zo gekleed, omdat ze als altijd ook schrijlings te paard zit.

Er wordt halt gehouden. De drijvers halen de leiband van de honden in. Ze bespreken met de heren en dame welk spoor ze gaan volgen, welk wild buitmaken.

In de verte pauzeren de monniken ook. Ze wandelen in groepjes rond de vijver op hun domein en moeten het in hun pijn ook warm hebben. Hun Rood Klooster op de achtergrond is herkenbaarder dan het Zoniënwoud. Dat was in de zestiende eeuw nog geen donker bos van alleen beuken, wel een uitgestrekt jachtgebied met bomen, struiken, planten, bloemen allerlei.

Denk niet dat ik het me zo inbeeld terwijl ik aan de Keizersbron sta. Het is daar aangenaam wandelen op het bospad van Oudergem naar Tervuren, maar de herinnering aan de adellijke jagers wordt er resoluut verdrongen door hedendaagse joggers, vrouwen met mopshonden, tweetalige infoborden, het geraas over de E411.

Dat ik de pauserende jagers voor me zie, dank ik aan het boek dat voor me openligt, *Les chasses de Maximilien*. Het toont en bespreekt een reeks van twaalf Vlaamse wandtapijten die in de zestiende eeuw in een gerenommeerd Brussels atelier werden vervaardigd. Ze gaan zogezegd over de jachtpartijen van keizer Maximiliaan, de Oostenrijkse grootvader van keizer Karel. Maar bij nader onderzoek gaan ze meer over de jachtpartijen van Karel zelf, zijn zus Maria en broer Ferdinand.

De twaalf tapijten vormen een jaarcyclus, met per maand een tafereel.

Keizer Karel nam eens deel aan een jachtpartij in het Zoniënwoud. De hele meute - heren, paarden, honden, dienaren - pauzeerde voorbij de vijvers achter het Rood Klooster. Daar welde in een diepe del water op dat helder was als glas en fris als rijwijn. Iedere voorbijganger dronk ervan, naar het schijnt ook keizer Karel. Vandaar dat tot en met vandaag in de Grote Flossendelle een 'Keizersbron' borrelt.

Op de voorgrond wordt gejaagd (op hert en everzwijn), gepraat, gevrijd, gestookt, gekookt, gegeten, enzovoort. Op de achtergrond tekenen zich de decors van de Brabantse keizerlijke jachtpartijen af: het Rood Klooster en Oudergem, Bosvoorde, de vijvers en priorij van Groenendaal, de kerktoren van Watermaal, La Hulpe, het kasteel van Tervuren, de stad Brussel en het paleis op de Coudenberg.

Over die plaatsen zijn de kunsthistorici het eens, over de personages verschillen ze van mening. Op het tapijt van juli kan Maria van Hongarije in haar mannenkleding ook haar broer Ferdinand zijn. In andere maanden kan Ferdinand opa Maximiliaan zijn of omgekeerd. Karel kan al dan niet van de partij zijn in maart en juni.

De geschiedenis van de tapijten is ook moeilijk te achterhalen. Waarschijnlijk werden ze voor keizer Karel gemaakt

en door hem weggeschonken. Carel van Mander, de eerste geschiedschrijver van de Vlaamse schilderkunst, beweert in zijn *Schilder-Boek* dat de kartons voor de tapijten door Bernard van Orley, alias van Brussel, werden getekend en dat keizer Karel en andere vorsten 'naer tleven' worden voorgesteld.

Dat zestiende-eeuwse leven is niet meer. Daarom niet getreurd. Het is maar goed dat de jachtpartijen ophielden (zie hoe in augustus het hert verstrikt raakt in de braamstruiken). Daarom niet gezeurd. Het is nu eenmaal zo dat het Zoniënwoud veranderde en verkleinde (beter nu een bos van de Brusselaars en Vlamingen dan vroeger een jachtgebied van de keizer).

Maar het blijft een prachtig spektakel, dat wemelende bos, de beroemde personages, die vertrouwde plaatsen - onze eigen omgeving, maar dan zonder E411.

'Komt dat zien!' werd in de voorbije zomer geroepen over *Los Honores*, de negen Vlaamse wandtapijten van keizer Karel die over deugd en ondeugd gaan. Ze werden ter ere van het Keizer-Kareljaar van Spanje naar België verhuisd, in Mechelen gereinigd en hersteld en er daarna tentoongesteld.

'Gaat dat zien!' raad ik u dit najaar aan over *Les chasses*, de twaalf Vlaamse wandtapijten van keizer Karel die over zijn jachtpartijen in het Zoniënwoud gaan. Maak een dagreis naar Parijs. *Les chasses* kregen er in het vernieuwde Louvre een eigen galerij op de eerste verdieping, Richelieu-vleugel, collectie Renaissance. Vaut le voyage.

Brigitte Raskin

(Het boek *Les chasses de Maximilien* is een uitgave van Editions de la Réunion des musées nationaux, Parijs, 1993.)

Surf eens naar de culturele centra op www.applaus.be

Waar treedt de Nieuwe Snaar deze maand op met de succesvolle revue 'De vierde maat'? Zijn er in de buurt nog kaarten beschikbaar voor Geert Hoste's eindejaarsshow, of moet je voor deze revue naar een wat verderop gelegen schouwburg? Wie de nieuwe website 'www.applaus.be' op zijn computer raadpleegt weet het meteen.

In opdracht van de erkende Vlaams-Brabantse culturele centra, vzw 'de Rand' en de provincie Brabant ontwierp het bedrijf Artcom dit nieuwe informatiekanaal op het Internet. Het programma is efficiënt, gebruiksvriendelijk en vereist geen gesofistikeerde hoogtechnologische apparatuur, noch een aparte installatieprocedure.

Op een geografische kaart van de provincie zijn de gemeenten vermeld die in de website zijn opgenomen. Onderaan de digitale pagina kan men de verschillende podiumgenres, de deelnemende centra, belangrijke trefwoorden en een tijdsperiode uit het opgevraagde programma-aanbod aanklikken.

'Pas in een volgend stadium zullen eventueel ook videobeelden van de voorstellingen kunnen worden opgevraagd', licht mediadeskundige Eric Goubin toe. 'Aan de concertaankondingen zouden we dan probleemloos muziekfragmenten kunnen toevoegen. Zodra we over een veilig betalingssysteem beschikken kan er langs deze 'site' daadwerkelijk gereserveerd worden. Dat alles blijft op dit moment nog toekomstmuziek. Voorlopig is het onze hoofdbekommernis om zoveel mogelijk geïnteresseerden te bereiken.'

Provincie bevordert dynamiek

De klassieke, gedrukte programma-brochures van de culturele centra en de agenda RandUit in Randkrant-blijven evenwel hun bestaansrecht behouden. Op de website kan men

vooral gericht zoeken en in een oogwenk van het ene naar het andere cultureel centrum overschakelen zonder dat men de afzonderlijke papieren folders moet opsnorren en uitpluizen. De website www.applaus.be kadert in het samenwerkingsverband tussen de provincie en de culturele centra dat vorig jaar concreet gestalte kreeg in het overkoepelende overlegorgaan Vlabra'ccent. 'Dit initiatief is een schoolvoorbeeld van doorgedreven intergemeentelijke samenwerking', benadrukt Jan Anthoons, gedeputeerde voor cultuur en voorzitter van Vlabra'ccent. 'In het nieuwe decreet

'Dit initiatief is een schoolvoorbeeld van doorgedreven intergemeentelijke samenwerking'

over de culturele centra worden samenwerkingsakkoorden aangemoedigd, maar in de omslachtige beschouwingen daarrond vind ik echter geen woord over de rol van de provincie. Toch mag die niet worden onderschat. Wij kunnen de dynamiek tussen de gemeenten bevorderen. Nu er overal netwerken ontstaan die de gemeentegrenzen overstijgen, zullen wij een handje toesteken.'

Verdwijnende witte vlekken

'Sinds vorig jaar stelt de provincie 12,5 miljoen frank subsidie ter beschikking', zegt Jan Anthoons. 'Bijna de helft is bestemd voor de infrastructuur van de erkende centra. We verdelen het geld echter niet volgens de maatstaven van de Vlaamse Gemeenschap, die in categorieën denkt. Wij kijken veeleer naar de programma-omzet. Voor afzonderlijke, intergemeentelijke projecten trekken we 6,5 miljoen uit. Zo ondersteunen we naast de website bijvoorbeeld nog de vijftiendelige concertcyclus met folkmuziek. Dat project beperkt zich niet tot de Brusselse rand, want ook Bierbeek en Herent pikken een graantje mee.' Op de website is ook duidelijk te zien hoe de witte vlekken uit het Vlaams-Brabantse cultuurlandschap verdwijnen. De provincie

stimuleert de culturele centra om geregeld buitenshuis te programmeren. Er wordt tenslotte onderzocht in hoeverre de cultuurspreiding, de -participatie en de -consumptie nog kan worden verbeterd. Van dit wetenschappelijk onderzoek, waarvoor de provincie 4,6 miljoen frank subsidie uittrok, worden pas volgend jaar de resultaten verwacht.

Ludo Dosogne

RESTAURANDT

Echte Lambik, een product van de nacht en van idealisten

'Je moet een idealist zijn om voort te doen,' zegt mevrouw Girardin van de bekende brouwerij van lambik-bieren in Sint-Ulriks-Kapelle. Toch piekeren zij en haar man Louis er niet over het sinds 1882 bestaande familiebedrijf van de hand te doen. En met hun zoons Paul en Jan is een vierde generatie aangetreden die het bedrijf met plezier wil voortzetten.

Zoals iedereen weet, zijn de Belgische lambik-bieren uit de Zennestreek vrijwel uniek, om de eenvoudige reden dat ze nog door spontane gisting ontstaan. Vroeger was dat natuurlijk de enige methode en je vindt ze nog wel terug in de binnenlanden van Afrika en Azië. Eigenlijk de enige andere dranken van niveau die eveneens nog door spontane gisting ontstaan, zijn de sherry uit Zuidwest-Spanje en de kostbare 'vin jaune' uit de Jura.

Iedere lambik is anders

Het is echt een heel bijzonder productieproces. Eerst wordt van de tarwe en de gemoute gerst een vloeistof gemaakt, de wort. Die wordt in het voor- of najaar in een grote, open bak blootgesteld aan de koele nachtlucht van het Pajottenland. Er dwarrelen vanzelf micro-organismen in en kort daarop begint de gisting, als de wort in hou-

ten vaten is overgebracht. Al na enkele maanden heeft men jonge lambik, maar de oude moet een paar jaren rijpen. Door deze individuele aanpak heeft de lambik van elke brouwerij zijn eigen smaak, wat juist de grote charme van het Belgische bierlandschap uitmaakt. We hebben niet zoveel brouwerijen als bijvoorbeeld Duitsland, maar we hebben wel meer afwisseling - en dat komt vooral door zulke ambachtelijke bedrijven als Girardin. De grote concerns die op hun manier ook lambik-bieren maken, die lang niet zoveel karakter hebben, willen natuurlijk maar al te graag de authentieke bedrijven opkopen - om ze uit de weg te ruimen en om hun naam aan zich te verbinden. Ze hebben daar vaak grote bedragen voor over.

Kriek van echte kersen

Zowel in het voor- en najaar wordt er gebrouwd, maar de meeste leveringen vallen in de zomer. Dan is het druk in de typische lambik-café's aan deze kant van Brussel, met vooral veel vraag naar kriek. Dat is een terrasdrank. Particulieren lopen ook vaak aan bij Girardin. Klanten hebben ze genoeg, vinden ze. Als ze nog meer klanten zouden aanvaren, dan zouden ze op een heel andere schaal moeten gaan werken. 'Hier, pas nog een brief uit Israël. Overal zijn ze geïnteresseerd in onze producten. Maar dan moeten we pakhuizen in Brussel gaan huren', zegt mevrouw Girardin.

Dus houdt men het klein... en fatsoenlijk. Kriek wordt bij Girardin nog met echte kersen gemaakt. 'Ze komen hier vaak extracten aanbieden en zeggen dan: dat doet toch geen mens meer, echte krieken zetten? Nu, wij doen dat nog wel.'

Kriek wordt gemaakt op basis van oude lambik, horen we. 'Want anders krijg je geen smaak.' Over smaak gesproken: heeft Girardin een zekere huissmaak? Mevrouw Girardin antwoordt: 'Doorgaans wordt gezegd dat onze lambik zacht is. De Neve en wij zijn de zachtste.'

Natuurlijk hoort ook gueuze bij de producten en het huis heeft ook nog een pils, Ulricher. 'Om het gamma compleet te maken,' legt mevrouw Girardin uit. Zo kan men, met nog de Girli-limonade erbij, een caféhouder alles bieden wat hij nodig heeft. En gebruiken de Girardins hun producten ook zelf? 'Mijn man drinkt 's middags gewoonlijk een glaasje Ulricher. En 's avonds haal ik voor ons een kannetje lambik uit de kelder.' Moge dit Breugheliaanse bedrijf nog lang blijven bestaan!

GVS

Brouwerij Girardin, Lindenbergsstraat 10-12, 1700 Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek), tel./fax: 02/453 94 19. Openingsuren: maandag t/m vrijdag 8-12 uur en 13-18 uur, zaterdag slechts tot 15 uur.

Een boek over 'De School van Tervuren' Eindelijk !

Schrijf een artikel over het schrijven van uw boek, zei hij (de hoofdredacteur). Niets zo gemakkelijk, dacht ik. Vergissing. Hoe beschrijf je op één bladzijde het kiemen, het groeien en eigenlijk heel het ontstaansproces van een kunstboek? Ik waag een derde poging.

Jean-Baptiste Degreef (1852-1894): Kramen in de Kerkstraat te Tervuren

'De School van Tervuren'. Er is veel over geschreven, en toch weer niet. De naam wordt vaak te berde gebracht in kunsthistorische boeken over de 19de eeuw, maar wat is de juiste draagwijdte van de beweging en wie gaat er achter schuil? Dit inoge duidelijk zijn, er is nooit een alomvattend werk verschenen over de openluchtschildering die omstreeks 1860-70 in Tervuren gestalte kreeg. Zo'n boek tot stand brengen in de schoot van de in 1987 opgerichte vereniging 'De Vrienden van de School van Tervuren' was een uitdaging zonder voorgaande. Het zou wel loslopen. Binnen het tijdsbestek van een tweetal jaartjes zou de klus geklaard zijn. Vergissing. Wat eerst? Veel boeken lezen, 19de-eeuwse tijdschriften uitspluizen, tentoonstellingen bezoeken, lijsten opstellen van alle kunstenaars die van dicht of van ver tot de school behoorden, en natuurlijk veel contacten leggen.

Vondsten

Maar we wilden vooral uitgaan van de Tervuurse situatie zelf, want dat had tot hiertoe niemand gedaan. Zou het kunnen dat er in Tervuren zelf nog zichtbare tekens te vinden waren van de schilderskolonie van het einde van de 19de eeuw? Weinig of niets, zo bleek. Of toch? Achteraf gezien is de oogst immers niet zo mager. Een stoffig 'Sneeuwgezicht te Marlotte' door Asselbergs achter een kast in het gemeentehuis; Een klein, ongewoon werkje van Boulenger met alleen maar achtergevels op een Brusselse veiling, waardoor het nog deels bestaande atelier van deze schilder werd teruggevonden; Twee grote portretten van Montigny op een zolder op de Markt van

Tervuren; Een uithangbord met gezicht op Duisburg door Boulenger in een kelder in Schaarbeek; Een bandje met interview met schilder Gust Istas over de derde generatie van de Tervuurse school; Geschilderde portretten hier en daar bij particulieren; Enkele schenkingen, waaronder een impressionistisch landschap van de Hertenberg door Lucien Frank, enz.

Zorgen

Herman (De Vilder) en ikzelf zouden de tekst schrijven en zorgen voor het fotomateriaal. In afwachting werd gepubliceerd in het tijdschrift van de vereniging 'Het Hof van Melijn', o.a. uitgebreide biografieën van Huberti en Boulenger. Een eerste grote vingeroefening kwam er in 1993 met de uitgave van het boek over de schilder Joseph Coosemans. Nu zou het allemaal wel vlug gaan. Vergissing. Ook de andere figuren, zo'n dertigtal, moesten bestudeerd en beschreven worden, er moest een kunsthistorische situering van de School van Tervuren komen, enz. Zoiets doe je niet tussen de soep en de patatten, en er was ook nog de dagtaak! 'Als je schrijft voor de eeuwigheid, welk belang hebben dan de weekends en de nachten', zo jutte men ons op!

Toch is het einde in zicht. Eindelijk. Maar nu komen andere zorgen. Een uitgever eist boter bij de vis. Die boter hebben we niet. Dan maar zelf uitgever spelen, maar zelf koken kost ook geld. Jan (Verhulst) zoekt en vindt een Franse mecenas die er heel wat geld voor over heeft en toch anoniem wil blijven. Een zegen van boven!

In de loop van oktober zal het boek er zijn. Het telt 288 bladzijden, is geïllustreerd met zo'n 300 foto's in kleur en een zestigtal in zwart-wit, heeft een harde cover en een mooie stofwikkel.

Eindelijk rust? Weer een vergissing, waarschijnlijk niet de laatste.

Maurits Wynants

De verkoopprijs van het boek is 3000 fr. Bestellen kan door overschrijving op rekening 035-3303608-23 van De Vrienden van de School van Tervuren met vermelding 'Boek School van Tervuren' of 'Livre Ecole de Tervueren' (het verschijnt inderdaad ook in het Frans). De verzendkosten bedragen 260 fr. Het kan ook afgehaald worden in het Museum Het Schaakbord, Kerkstraat 33, 3080 Tervuren op za. en zo. van 14 tot 17 uur. Wie een folder wil, telefoneren naar 02/767 91 53.

Enfin un ouvrage consacré à l'Ecole de Tervuren

Il n'existait pas, jusqu'à présent, d'ouvrage d'histoire de l'art évoquant de manière exhaustive l'Ecole de Tervueren, qui a pris forme dans les années 1860 - 1870 à Tervueren. Cette lacune est désormais comblée: l'association 'De Vrienden van de School van Tervuren' (Les amis de l'Ecole de Tervueren), fondée en 1987, a en effet consacré à cette école un superbe ouvrage. Cet ouvrage, richement illustré et disponible en français et en néerlandais, sera publié dans le courant de ce mois.

van huizen en tuinen

BRUNO/STUDIO 50 - DIVERSE - F. BLOK

Het natuurreservaat van de pastoor

Het terrein is ongeveer een hectare groot. De voortuin tussen het poortgebouw en de pastorie wordt bijna helemaal ingenomen door een monumentale tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*). Dit is een typische parkboom wat erop wijst dat de toenmalige pastortietuin enigszins parkallures moet hebben gehad. Er zijn nog wel meer aanwijzingen die daarop duiden. Zo moet de zijtuin naast de pastorie vroeger een formele parterre zijn geweest, aangelegd in een kruisvorm met een centraal pad dat naar een Mariakapel liep die tegen de straatmuur was gebouwd. Vandaag blijft alleen de lege nis van die kapel over, maar het is de bedoeling ze in de toekomst opnieuw in ere te herstellen. Wat er in de toekomst met de zijtuin zal gebeuren, is echter nog een groot vraagteken. Vandaag is het een speelweide voor de kinderen uit de buurt waar tijdens de jaarlijkse kermis ook een tent wordt gezet. Er opnieuw een formele tuin aanleggen zal te veel kosten in aanleg en onderhoud, vreest pastoor Maerévoet. Bovendien wil hij ook de huidige functie van speelweide en ontvangstruimte behouden.

Verwaarloosd

De laatste pastoor die op de pastorie woonde heeft het park meer dan twintig jaar lang verwaarloosd waardoor het helemaal overgroeid raakte en het een echte wilde tuin is geworden. De huidige pastoor wil dat het liefst zo houden, 'omdat het zo'n interessant gebied is geworden, de natuur in al zijn schoonheid leren

Rond de oude pastorie van Dworp, een geklasseerd gebouw uit de 18de eeuw dat binnenkort wordt gerestaureerd, ligt een merkwaardige tuin. Op het eerste zicht ziet het er niet uit als een tuin, toch niet in de klassieke zin van het woord, maar eerder als een verwaarloosd terrein waar de netels welig tieren. Maar schijn bedriegt.

spreken', zegt de pastoor. De voorbije jaren werden in samenwerking met de vzw Natuurreservaten wel een aantal beheers- en aanpassingswerken uitgevoerd. Die werken en ook het onderhoud van de tuin gebeuren door de vzw Econet, een project van het Regionaal landschap waarbij laaggeschoolde en langdurig werklozen een opleiding krijgen tot groenarbeider. De achtertuin wordt volledig gedomineerd door een ringvormige sloot die gevoed wordt door de Hallerbeek die een vijfhonderd meter verder ontspringt. De sloot was in de loop der jaren helemaal dichtgeslibd. Het eerste werk bestond er dan ook in om de sloot opnieuw uit te baggeren. Langs de oevers tieren valeriaan, kattestaart, moerasspiraea, harig wilgeroosje, wederik, watermunt, enz. weelderig

Eilandje

Over de sloot ligt een metalen brug naar het eilandje. Dat brugje werd

hersteld en de jarenlange opslag van ondermeer esdoorns en paardenkastanjes werd gekapt. Daardoor ontstond weer open ruimte die op enkele jaren tijd werd ingenomen door tal van lentebloeiers zoals sneeuwkllokjes, bosanemonen, boshyacinten, daslook, sleutelbloemen, speenkruid, kleine maagdenpalm, enz.

Langs de sloot wordt een wandelpad vrijgehouden. Bedoeling is wel dat er op termijn, als de pastorie opnieuw bewoond is, een echt wandelpad komt voor de bezoekers en dat de hele tuin een semi-publiek statuut krijgt. Achteraan in de tuin ligt nog een braakliggend gedeelte waar vroeger een populierenweide en nog vroeger waarschijnlijk een hoppeveld heeft gelegen. Ook hier werd in overleg met Natuurreservaten de opslag van populieren, wilg en es verwijderd en krijgt de natuur de kans om de vrijgekomen ruimte in te palmen. Bedoeling is om dit vochtig gebied te beheren zodat het evolueert naar een bloemrijk hooiland waar wilde bloemen gedijen.

Paul Geerts

Op dinsdag 17 oktober wordt naar aanleiding van de jaarmarkt een Open Deurdag georganiseerd in de pastorie en de tuin. Bij die gelegenheid wordt doorlopend een diamontage getoond van een natuurfotograaf met beelden van de tuin en het leven in de tuin doorheen de vier seizoenen.

Info: De pastorie ligt in de Vroenenbosstraat in het centrum van Dworp, achter de kerk. Tel: 02/356 67 08.

Beter kansarmenbeleid begint met luisteren

Al meer dan zeven jaar ijveren de vrijwilligers van de Dilbeekse Welzijnsschakel voor meer aandacht voor kansarmen. Want ook in een rijke gemeente als Dilbeek is er verdoken armoede.

'Het probleem is het grootst in de sociale woonwijken van de gemeente', vertelt Geert Straetmans, voorzitter van de Dilbeekse Welzijnsschakel. 'Het is moeilijk te zeggen om hoeveel mensen het precies gaat omdat er zoveel soorten kansarmoede zijn. Volgens het OCMW, dat zich hoofdzakelijk baseert op financiële armoede, gaat het om zo'n 150 gezinnen. Maar er zijn ook

zoals het OCMW. De Dilbeekse Welzijnsschakel telt vijftien kernleden, maar kan ook rekenen op occasionele vrijwilligers. 'Samen met hen gaan we op zoek naar sporen van armoede en sociale uitsluiting en proberen mensen in moeilijkheden zo goed en concreet mogelijk te ondersteunen', aldus Geert Straetmans. Eén van die concrete acties is het 'goedkoop koken'-project. Een aantal avonden per jaar nodigt Welzijnsschakel Dilbeek kansarme mensen uit om samen goedkoop en gezond te leren koken. 'Op zulke avonden kunnen mensen ook contact leggen met anderen die in een gelijkaardige situatie leven en dat is minstens even belangrijk. Het feit dat ze aandacht krijgen

is van cruciaal belang. Veel mensen denken dat ze absoluut iets moeten doen, maar gewoon luisteren is vaak al een hele steun', meent Geert Straetmans.

'De sociale diensten van Dilbeek leveren heel goed werk, maar de politieke instanties werken nog veel te weinig rond de problematiek van de kansarmoede. Heel veel zaken worden over de hoofden van de kansarmen heen beslist zonder dat er naar hen wordt geluisterd', vindt Geert Straetmans. De Dilbeekse Welzijnsschakel dringt daarom bij de gemeente aan op een enquête in de sociale woonwijken waarin thema's als leefbaarheid, criminaliteit en jongeren aan bod zouden komen.

'Dat is volgens ons de sleutel voor een beter kansarmenbeleid. De mensen moeten

zich betrokken voelen bij beslissingen die rechtstreeks te maken hebben met hun dagelijks leven.'

Ontplooiingskansen

Welzijnsschakel Dilbeek wil zich de komende jaren toelagen op twee domeinen waar ook minder begoe-den recht op hebben: betaalbare huisvesting en culturele ontplooiingskan-

sen en ontspanning. 'Op het vlak van huisvesting is er in de gemeente wel degelijk een probleem. Als mensen een sociale woning aanvragen wordt er alleen gekeken naar de inkomsten van het gezin. De schuldenlast wordt evenwel over het hoofd gezien, terwijl dat net het probleem is bij de nieuwe armoede', legt Straetmans uit. Ook op het brede culturele vlak is er volgens de Welzijnsschakel nog heel wat werk. Dilbeek heeft een groot sportief en cultureel aanbod, maar dat

Dilbeek heeft een groot sportief en cultureel aanbod, maar dat is vaak nog te duur voor veel kansarmen

is vaak nog te duur voor veel kansarmen. 'Er wordt wel hier en daar met een tienbeurtenkaart gewerkt, waardoor bijvoorbeeld een theatervoorstelling of een sportactiviteit goedkoper is. Maar als je het al niet breed hebt, ligt het niet voor de hand dat je het bedrag voor zo'n kaart ook in één keer kunt neertellen', aldus Geert Straetmans.

Isolement

Kansarmoede is een problematiek die niet alleen erg gevoelig ligt maar ook vaak verdoken blijft. Geert Straetmans: 'Wie is kansarm en wie niet? Mensen worden niet graag als dusdanig beschouwd en dat maakt het werk er niet gemakkelijker op. Zij die echt hulp nodig hebben isoleren zich vaak omdat ze kampen met problemen waarmee je niet graag naar buiten komt. Je kunt ze ofwel negeren, ofwel er iets aan proberen te doen. De maatschappij is tenslotte voor een groot deel verantwoordelijk voor de moeilijke omstandigheden waarin kansarmen vaak leven. Het minste wat je volgens ons kunt doen, is naar die mensen luisteren. We hopen dat de beleidsmensen ook werk zullen maken van de problematiek.'

Tina Deneyer

Geert Straetmans

mensen die kampen met zware sociale of psychologische problemen. Wij beschouwen dat evenzeer als een vorm van kansarmoede.'

Aandacht

De plaatselijke Welzijnsschakels zijn gegroeid uit de campagnewerking van Welzijnszorg en werken vaak samen met sociale diensten in de gemeenten

Doedelzak helpt om draai te vinden

Toen de Ier Roger O'Keeffe in 1989 naar België kwam, was het absoluut niet zijn bedoeling om hier lang te blijven. Zijn contract bij de Europese Gemeenschap zou immers na drie jaar verstrijken. Maar Roger heeft het naar zijn zin in de rand én kreeg contractverlenging. Pas als hij gepensioneerd is denkt O'Keeffe terug te gaan naar zijn roots in Dublin.

'Die eerste drie jaar waren zo om. Je draai vinden in de nieuwe omgeving, dat neemt al gauw een jaar in beslag. Aanvankelijk woonden we in Wezembeek-Oppem, maar na vier jaar België en met een permanente arbeidsovereenkomst op zak besloten we te kopen. Het werd Kraainem, vlakbij een metrostation, dus makkelijk voor het werk. Bovendien wonen er veel werknemers van de Europese Unie, omdat er in de onmiddellijke omgeving enkele internationale scholen zijn.

Gereserveerde burens

Ik vind het heel plezierig dat het in de omgeving van Kraainem en Wezembeek-Oppem zo groen is, want dat was ik gewoon van in Ierland. Alle clichés ten spijt vond ik het eigenlijk helemaal niet moeilijk om hier te aarden. In de rand rond Brussel en in de hoofdstad zelf voel je je snel thuis. Alleen de burens zijn nogal gereser-

veerd. Hier huizen relatief veel 'expats', net als wij. De meesten blijven niet lang en dan is het moeilijk om elkaar echt te leren kennen.

Ik ben een fervent doedelzakspeler en de muziek bracht mij gelukkig in contact met nogal wat Belgen omdat Ierse muziek veel mensen hier aanspreekt. Vorig jaar nog verzorgden we met An Seisium, een Iers gelegenheids-groepje, het kerstconcert samen met Jan Smed in gemeenschapscentrum De Lijsterbes. An Seisium (in het Engels The Session) betekent muziek spelen voor het plezier.

Bij de optredens gaat het er doorgaans heel gemoedelijk en informeel aan toe. Alleen de volgorde van de

'Ik speel doedelzak en omdat Ierse muziek veel mensen hier aanspreekt, leg ik gemakkelijk contacten'

melodietjes wordt vooraf vastgelegd. Ik ben ook actief in de Engelse parochie The Saint Anthony's Parish in Kraainem. Op zondag komen daar nogal wat Ieren over de vloer. De Ierse Franciscanen stellen de priester 'ter beschikking'. The Saint Anthony's Parish is eigenlijk een beetje uitgegroeid tot een ontmoetingscentrum.

Sociaal geëngageerd

Mijn echtgenote Joëlle is eveneens sociaal geëngageerd. Hoewel ze van oorsprong française is, raakte ze zo gehecht aan Ierland dat ze hier in België actief is in The Irish Club. Ze maakt er Ierse vrouwen wegwijs in België en helpt hen over hun eenzaamheid heen. Veel Ieren die werken voor multinationals worden vaak om professionele redenen naar Brussel overgeplaatst. Hun vrouw en eventuele kinderen verhuizen mee. De man moet doorgaans vaak op zakenreis, omdat Brussel door veel grote bedrij-

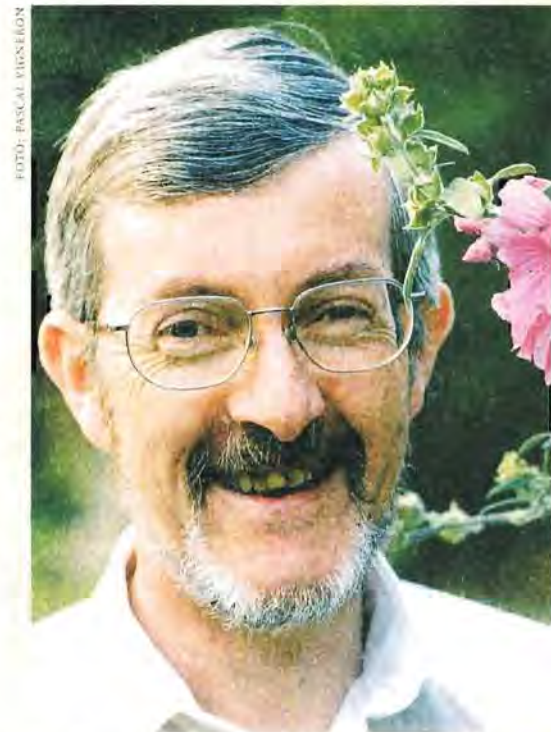

FOTO: PASCAL VINCÉLON

ven wordt beschouwd als ideale uitvalsbasis. Zijn echtgenote blijft dan alleen achter in een vreemd land en er zijn er nogal wat die het daar moeilijk mee hebben. Mijn vrouw helpt hen op te vangen.

Veel nieuwkomers voelen zich nogal onzeker, ook al omdat ze de taal niet kennen. De klassieke vraag die veel Ieren stellen bij hun aankomst in België is: waar vind ik een Engelstalige dokter? Eigenlijk is dat een overbodige vraag, want zowat iedere dokter hier Engels spreekt.

Engels is tegenwoordig ook de taal die we thuis spreken. Vroeger was dat vooral Frans. Onze dochters Delphine, Isabelle en Stephanie lopen school in het Engels. Ook met de burens spreken we doorgaans Engels of Frans, want het zijn zoals gezegd meestal buitenlanders. Nederlands begrijp ik redelijk goed omdat ik Duits leerde.

Aangezien we het hier best naar onze zin hebben, blijven we in de rand wonen tot aan mijn pensioen. Dan gaan we terug naar mijn roots, want die mag je nu eenmaal niet verloochenen.

Roger O'Keeffe

From Ireland to Kraainem

When Roger O'Keeffe arrived in Belgium in 1989, he didn't really intend to stay for long. But he soon discovered that he liked the country, and the initial 3-year contract which brought him over was extended. He found it easy to settle down here. 'I'm a devoted pipe player, and music has brought me into contact with many Belgians, because Irish music is strikingly popular here.' O'Keeffe is also active in the English parish in Kraainem, while his French wife is active in the Irish Club, helping Irish women learn their way around life in Belgium.